

Hakaniemenrannan pohjoisosa, korttelit 11205 & 11207

Viitesuunnitelma

Työryhmä Opus / Tolvanen / Schulman / Wäre

12.12.2018

Arkkitehtitoimisto OPUS Oy

Paul Thynell
Matias Kotilainen

T:mi Veera Tolvanen
T:mi Benjamin Schulman
T:mi Matti Wäre

Kaupunkikuva ja alueidentiteetti

Entiselle liikennealueelle sijoittuva uusi korttelikokonaisuus yhdistää tontit 11205 ja 11207, liittäen Hakaniemen ja Merihaan kaupunginosia toisiinsa molempien alueiden ominaispiirteitä ja identiteettiä kunnioittaen. Umpikorttelimainen jalustaosa luo Hakaniemen ympäristöön sopivaa tiivistä kaupunkitilaa ja rajaa korttelin sisälle yksityisemmän pihatilan. Jalustasta nouseva korkeampi rakentaminen puolestaan säästää harkitusti Merihaan tornien kaupunkikuvallista sommitelmaa. Kokonaisuus muodostaa Hakaniemenrannan taustalle kaupunkimaisen siluetin, joka on samanaikaisesti kiehtova ja harmoninen.

Monimuotoista massoittelevaa tasapainottaa hillitty julkisivukäsittely, joka liittyy samanaikaisesti ympäröiville kaupunginosille luonteenomaisiin arkkitehtonisiin piirteisiin sekä julkisivujen materiaalivalintoihin. Korttelin ulkoarkkitehtuuri on samanaikaisesti monimuotoista ja hallittua, heijastaen Merihaan modulaarista rakennetta sekä toisaalta myös Hakaniemen selkeitä funkkisjulkisivuja. Suhteellisen yksinkertaisesta muodostaan huolimatta umpikortteli luo ympärilleen myös monipuolisesti mielenkiintoisia aukioita ja kaupunkitiloja; erityisesti korttelin pohjois- ja eteläpuolille sijoittuvat aukiot suunnitellaan toiminnallisiksi ja viihtyisiksi ulkotiloiksi. Myös alueellinen jäteveden pumppaamo pyritään ratkaisemaan osaksi monimuotoista aukiokäsitelyä.

Julkiset ulkotilat

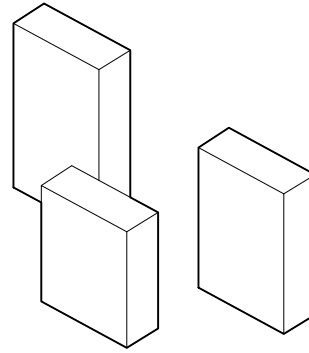
Korttelit 11205 ja 11207 rajaavat lähiympäristöönsä julkisten ulkotilojen sarjan. Uudet aukiot ovat kaupunkikuvallisesti merkittävässä risteyskohdassa. Alueella kohtaavat uusi Hakaniemenranta, Merihaka sekä Hakaniemen vanha rakennuskanta. Puistomaisen aukiosarjan tarkoitus on elävöittää katutilaa ja muodostaa viihtyisää ja toiminnallisesti monipuolista kaupunkiympäristöä. Aukoiden sijoittelulla, rajauksella ja maisemoinnilla rauhoitetaan aluetta autoliikenteen meluhaitoilta. Aukioita yhdistää yhtenevä pintakäsittely. Kasvillisuutta tuodaan korkean rakentamisen rinnalle katukuvaan siten, että yleisilme on vihreä ja houkutteleva.

Peltilehmän aukio toimii kulku- ja oleskelualueena. Se on korkeasta rakennuskannasta huolimatta suhteellisen valoisa, etenkin kesäisin sinne paistaa ilta-aurinko. Aukio jatkuu Näkingsillan alle: sinne osoitetaan oleskelupenkkejä ja pyöräpaikkoja. Aukiolla sijaitseva kunnallistekniikan pumppaamo sijoitetaan mahdollisuuksien mukaan sillan alle. Aukion oleskelualueelle sijoitetaan Peltilehmet.

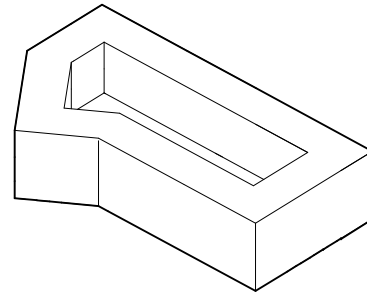
Taskupuiston ja Peltilehmän aukion väliin jää aukio, joka rajautuu korttelin ja nykyisen Opetushallituksen rakennuksen väliin. Aukio on ympäri vuorokauden suhteellisen varjossa, mutta se on merkittävä vihertasku ja jatkumo aukoiden sarjalle. Aukion itälaidalla kulkee pelastusreitti, sekä kaksi pelastuspaikkaa. Pohjoispäädyssä on ajo uuden korttelin pysäköintihalliin. Opetushallituksen tontilla on nykyisin pysäköintipaikkoja, mutta mikäli näistä luovuttaisiin, olisi tilaan mahdollista syntyä suurempi vihreä keidas, jonne voitaisiin osoittaa istutuksia, pyöräpysäköintipaikkoja, sekä oleskelupaikkoja.

Korttelin eteläosaan jää kiinnostava vihreä pieni olohuone, Taskupuisto. Aukio rajautuu pohjoisessa ja idässä uuteen rakennusmassaan, etelässä katuympäristöön ja idässä Opetushallituksen rakennuksen korkeaan seinään. Taskupuisto on valoisa ja sen alueelle istutetaan puita ja kasvillisuutta tuomaan viihtyisyyttä.

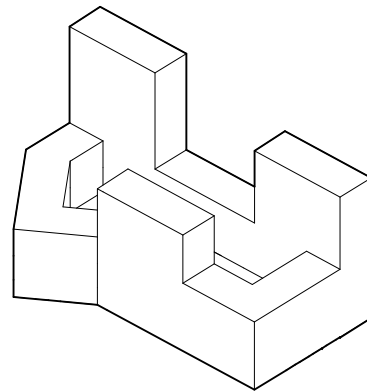
Näkingsilta muodostaa kaupunkikeskustan portin saavuttaessa Helsinkiin idästä. Silta yhdistää Merihaan, Hakaniemen ja pohjoisen korttelin rakennuskannan, sekä uuden arkkitehtuurin. Siltaa pitkin kuljetaan jokaisena vuodenaikana ja se toimii pelastusreitillä uudelle korttelille. Näkingsiltaa siirretään nykyisestä sijainnistaan 1,0 m etelään, jotta sillan vasemmalle puolelle saadaan tarvittava kasvutila ja kasvualusta uusille puille. Sillan muotoilu päivitetään alueen uuteen arkkitehtuuriin sopivaksi.

Lähiörakentamisesta tuttu pitkänomainen pistetalotyyppiä.

Kantakaupunkirakentamiselle ominainen umpikortteli.

Merihaka
Kuva: MFA

Sörnåsten rantatie
Kuva: Ronnie Holmberg / Yle

Kruununuhaka

Ulkoarkkitehtuuri ja julkisivut

Korttelikokonaisuuden julkisivut jaetaan useampaan osakokonaisuuteen, jotka muodostavat keskenään värisävyiltään sekä ikkuna-/parvekeaukoitukseltaan moninaista julkisivuarkkitehtuuria. Erillisten osajulkisivujen tulee olla aukoituksetaan selkeitä ja yhtenäisiä, muodostaen yksiköittäin toistuvaa rytmiä ja vahvaa kaupunkimaista julkisivuarkkitehtuuria.

Julkisivukäsittelyn periaatteena toimii porrashuonejaon mukainen erittely osiin (kaavio 1), jossa aukoitus hahmottuu eri tavoin pysty- ja vaaka-aiheiden muodostaman kudelman läpi. Julkisivusommitelussa tulee hyödyntää reliefipintoja, muodostaen kolmiulotteista julkisivua. Korkeiden rakennusosien pystysuuntaista liikettä tulee korostaa yhtenäisillä pystylinjoilla; jalustaosassa on vastaavasti mahdollista korostaa vaakasuuntaisia julkisivulinjoja, erityisesti parvekejulkisivuilla.

Rakennusten julkisivujen materiaalivalinnoissa on tarkoitus vapaasti yhdistellä alueen historialle ominaisia rakennusmateriaaleja. Ruskea tiilipinta viittaa Hakaniemen ja Sörnäisten teolliseen rakennusperintöön, pigmentoidut betonikuorijulkisivut luovat vastaparin Merihaan rohkealle betoniarkkitehtuurille ja rappauspinnat yksinkertaisuudessaan heijastelevat Hakaniemen klassisempaa rakennuskantaa. Nämä julkisivuratkaisut muodostavat yhdessä kollaasimaisen kokonaisuuden, jota ikkuna-/parvekeaukoituksen rytmi ja yhtenäiset julkisivulinjat sitovat yhteen.

Rakennusmassat toteutetaan tasakattoisina. Vesikattojen toteutukseen kiinnitetään erityistä huomiota. Jalustaosan kattopinnat toteutetaan viherkattoina ja osittain kattoterasseina (kaavio 2). Korkeiden osien katolle on mahdollista sijoittaa aurinkokeräimiä. Viherkatolle ja kattoterasseille voidaan osoittaa varaukset kaupunkiviljelyalustoille.

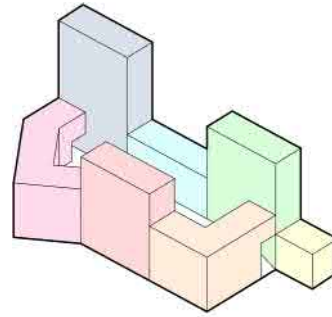
Asuinkerrostalojen parvekkeet ratkaistaan sisäänvedettyinä parvekkeina tai yhtenäisen julkisivun taakse sijoitettuina parvekeyöhykkeinä. Parvekejulkisivujen tulee olla aukoituksetaan, käsittelyltään ja materiaaleiltaan yhtenäisiä muun julkisivuarkkitehtuurin kanssa siten, että rakennusmassat hahmottuvat ehyinä. Erityisesti korkean rakentamisen tulee näyttäytyä ympäröivässä kaupunkikuvassa aukoituksetaan sekä materiaalivalinnoiltaan yhtenäisinä ja johdonmukaisina rakennusvolyymeinä.

Korttelipiha

Korttelin kansipihan suunnittelussa korostetaan pohjois-etelä -linjausta. Piha liittyy pohjoisesta uusittavaan Näkinsillan ja etelässä pihalta avautuu näkymä uudelle ranta-alueella. Pihan keskelle sijoitetaan visuaalisesti kiinnostava pääreitit, joka toimii myös pelustusreitillä. Pihan istutusalueet korostavat pihan näkymiä ja jäsentävät tilaa. Pintamateriaalina on arkkitehtuuriin sopiva maatiilipinta.

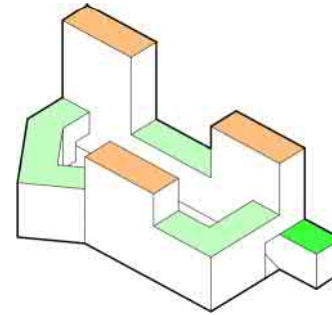
Istutusalueille tuodaan puita korkeimmille kummuille. Pihan kalusteet, valaistus ja pintamateriaalit muodostavat eheän kokonaisuuden, luoden harmonisen ympäristön yhdessä arkkitehtuurin kanssa. Pihan toiminnot, oleskelu ja leikki sijoitetaan korttelipihan pohjoisosaan, joka on kaikista valoaisin paikka. Kansipihalla varmistetaan istutuksille tarvittava kasvualustasyvyys sekä rakenteiden kantavuus ja pihakalusteiden vaatimat asennussyvydet.

Pihan keskellä kulkee hulevesien tulvareitti siten, että vedenjakajasta valuvat vedet pohjoiseen Näkinsillalle, ja etelässä aukon suulle. Tulvareitti toteutetaan vähintään 1/140 kaadolla, ja siten, että sisäänkäynnit kallistavat tulvareitille. Varaus pelastusajolle on osoitettu muotoiltuulta Näkinsillalta sisäpihalle; myös korttelipihan huoltoajon on mahdollista järjestää Näkinsillan kautta.

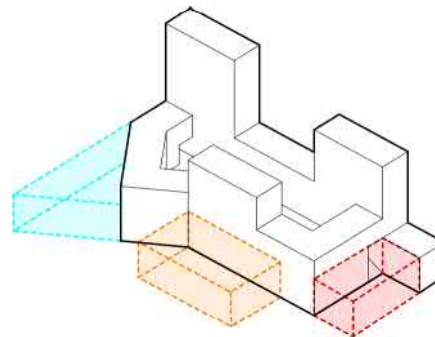
1

Uusi kortteli jakautuu julkisivukäsittelyltään sekä materiaalivalinnoiltaan erillisiin osarakennuksiin.

2

Kattopinnat käsitellään viherkattoina, kattoterasseina sekä tasakattoina, joille on mahdollista sijoittaa aurinkokeräimiä.

3

Uusi rakennuskokonaisuus rajaa ympärilleen monipuolisesti erilaisia ulkotiloja.

Toiminnallisuus ja asuminen

Uusi kortteli koostuu pääosin asuinrakennuksista, joiden maantasokerros on ratkaistu parvitasollisina liiketiloina sekä päällekkäisinä polkupyörä-/irtaimistovarastoina sijoitettuna tasoon pysäköintikerrosten kanssa. Asuinrakennusten pihatason kerrokseen sekä ylimpiin kerroksiin osoitetaan yhteiskäyttöisiä asukastiloja, kuten saunatiloja ja kokoontumistiloja. Kattokerrokseen on yksittäisessä rakennuksessa mahdollista sijoittaa myös pienimuotoista ravintolatoimintaa.

Maantasokerroksen liiketilat painottuvat korttelin etelä- ja koillisreunoille uusien kaupunkiaukoiden äärelle. Korttelin lounaiskulman viisikerroksinen rakennusmassa sisältää maantasokerroksen liiketilan parvikerrokseen sekä sen yläpuolella kolme kerrosta toimistotilaa; tämä matala osa on mahdollista suunnitella myös asuinkäyttöön.

Korttelin maantasokerros muodostaa perinteisen kaupunkikeskustan katumiljöötä korkeine kivijalkoineen ja yhtenäisine julkisivuineen. Toiminnot jaetaan tasaisesti korttelin ympärille siten, että yhtenäisiltä suljetuilta julkisivusuosilta vältytään katutasossa.

Korkeat liike-/toimitilat parvimahdollisuksiin tarjoavat monipuoliset mahdollisuudet erilaisille yrittäjille, mahdollistaen monipuolisen palvelutarjonnan. Liiketiloihin on rakennusrungon sisällä mahdollista toteuttaa loft-henkisesti parvitasoja muodostavia kevytrakenteisiä aputiloja tai esimerkiksi ravintolan asiakaspaikkoja.

Korttelissa on yhteensä kahdeksan porrashuonetta. Kaikkiin porrashuoneisiin on pääsy maantasosta, pysäköintikerroksista sekä pihakannen tasolta. Korttelin jalustaosasta nousevien korkeampien asuintalojen porrashuoneet on varustettu kahdella poistumistieportaalilla sekä kahden hissin varauksella. Korttelin itäreunan asuntojakauma on suunniteltu Sörnäisten rantatien melun ja ilmanlaadun johdosta siten, että kaikista asunnoista on avautumissuunnat pohjoiseen, etelään tai länteen.

Tekniset tilat sijoitetaan maantasokerrokseen pysäköintihallia vasten. Ilmanvaihtokonehuoneille on varattu tilat rakennusten ylimmissä kerroksissa. Jätehuolto on keskitetty yhteen jätehuoneeseen korttelin länsireunalla.

Liiikenne ja paikoitus

Korttelin autopaikoitus on ratkaistu kansipihan alle sijoitettavaan paikoitusalueeseen, joka on sijoitettu kahteen kerrokseen maantasokerroksen päälle. Ajo pysäköintihalliin on Hakaniementien ja Näkinkujan kulmauksesta.

Henkilöautopaikkoja on osoitettu 200 kpl, jossa on hyödynnetty keskitetyn paikoitusratkaisun hyvitystä (15% vähennys kaavassa määritellystä ap-määrästä.) Pysäköintikerrosten korkeus on 2700 mm. Korttelin kokonaismitoituksesta johtuen pysäköinti sijoitetaan osittain rakennusrungon alle. Ajo pysäköintihalliin on osoitettu korttelin länsireunalta Hakaniemenkadun ja Näkinkujan kulmalta.

Ulkovälinevarastoissa sijaitsevia polkupyöräpaikkoja on osoitettu 1000 kpl; valtaosa näistä sijaitsee pihakannen tasossa korttelin itäreunalla. Pihakannelle on suora kevyen liikenteen yhteys Näkinsillalta. Lisäksi polkupyöräpaikkoja on maantasokerroksessa porrashuoneiden yhteydessä. Polkupyöräpaikat toteutetaan kaksikerroksisilla, runkolukittavilla telineillä.

Laajuustiedot

Kerrosalaskelma

Asuintilat: 31200 kem²

(sis. pyörävarastot, irtaimistovarastot, porrashuoneet)

Liiketilat: 1750 kem²

Toimistotilaa: 650 kem²

Yhteensä: 33600 kem²

Lisäksi 2-kerroksinen pysäköintihalli 6015 kem²

Pysäköintihallissa 200 ap

Autopaikkalaskelma

Asuintilat ja toimistotilat: 1 ap / 150 kem² = 212 ap

Liiketilat: 1 ap / 100 kem² = 18 ap

Yhteensä: 230 ap

15% paikkavähennyksellä: 196 ap

Polkupyöräpaikat

Maantason polkupyörävarastoissa: 170 pp

Pihakannen tason polkupyörävarastoissa: 830 pp

Yhteensä: 1000 pp

Alustava laajuuslaskelma Sörnäisten rantatien itäpuolen uudesta korttelista:

Kerrosalaskelma

Asuintilat: 20000 kem²

Liiketilat: 1100 kem²

Yhteensä: 21100 kem²

Lisäksi 2-kerroksinen pysäköintihalli n. 4000 kem²

(jonne sijoitetaan myös purettavan pysäköintirakennuksen paikoin.)

Autopaikkalaskelma

Asuintilat: 1 ap / 150 kem² = 128 ap

Liiketilat: 1 ap / 100 kem² = 12 ap

Yhteensä: 140 ap

10% paikkavähennyksellä: 126 ap

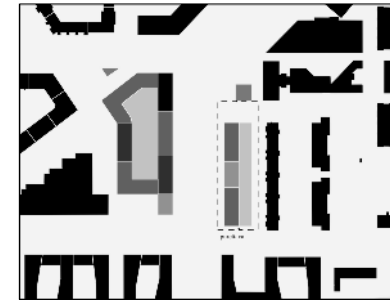

Rakeisuus 1:5000

Kortteli 398: Uudisrakentamisen vaiheistaminen

Lähtötilanne

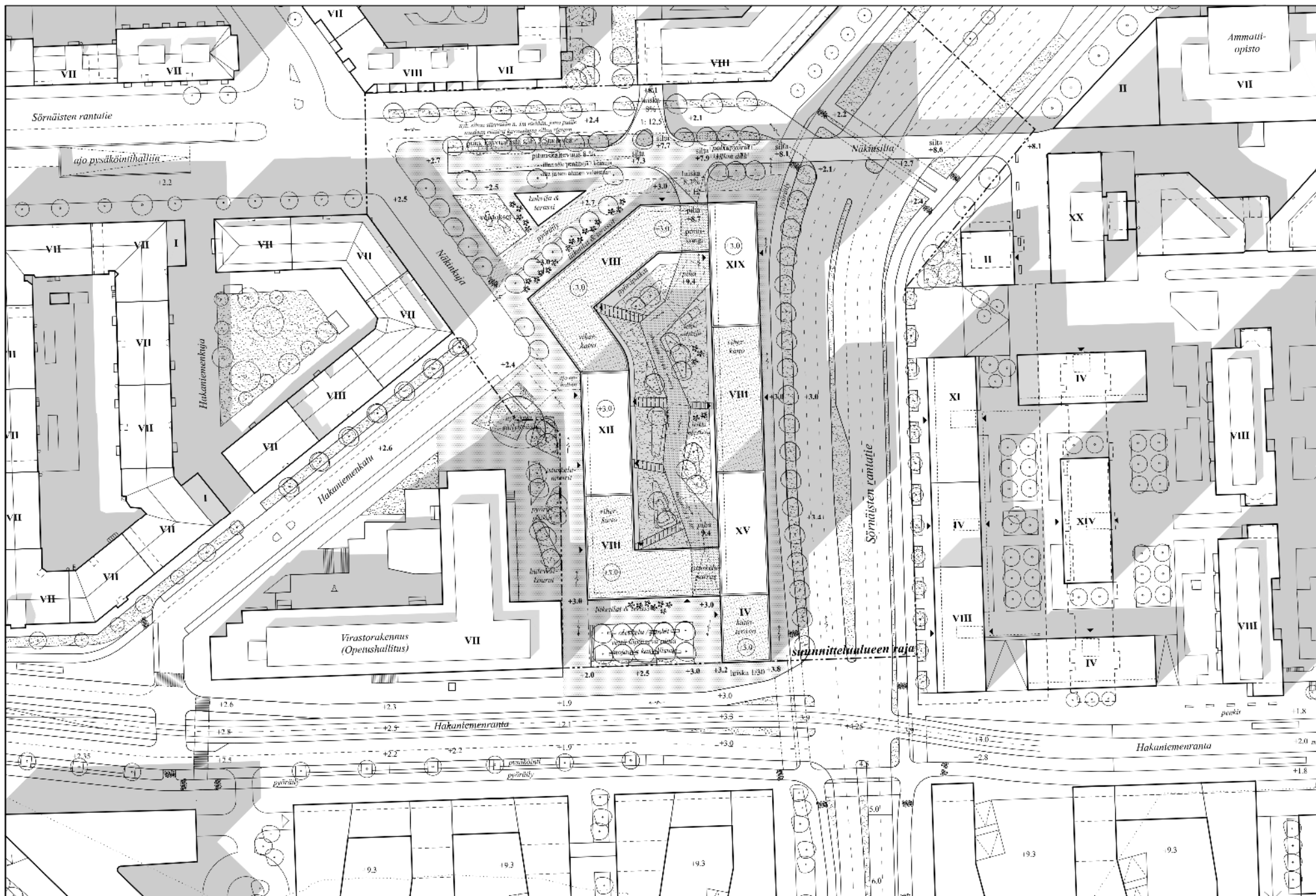

1. Vaihe

2. Vaihe

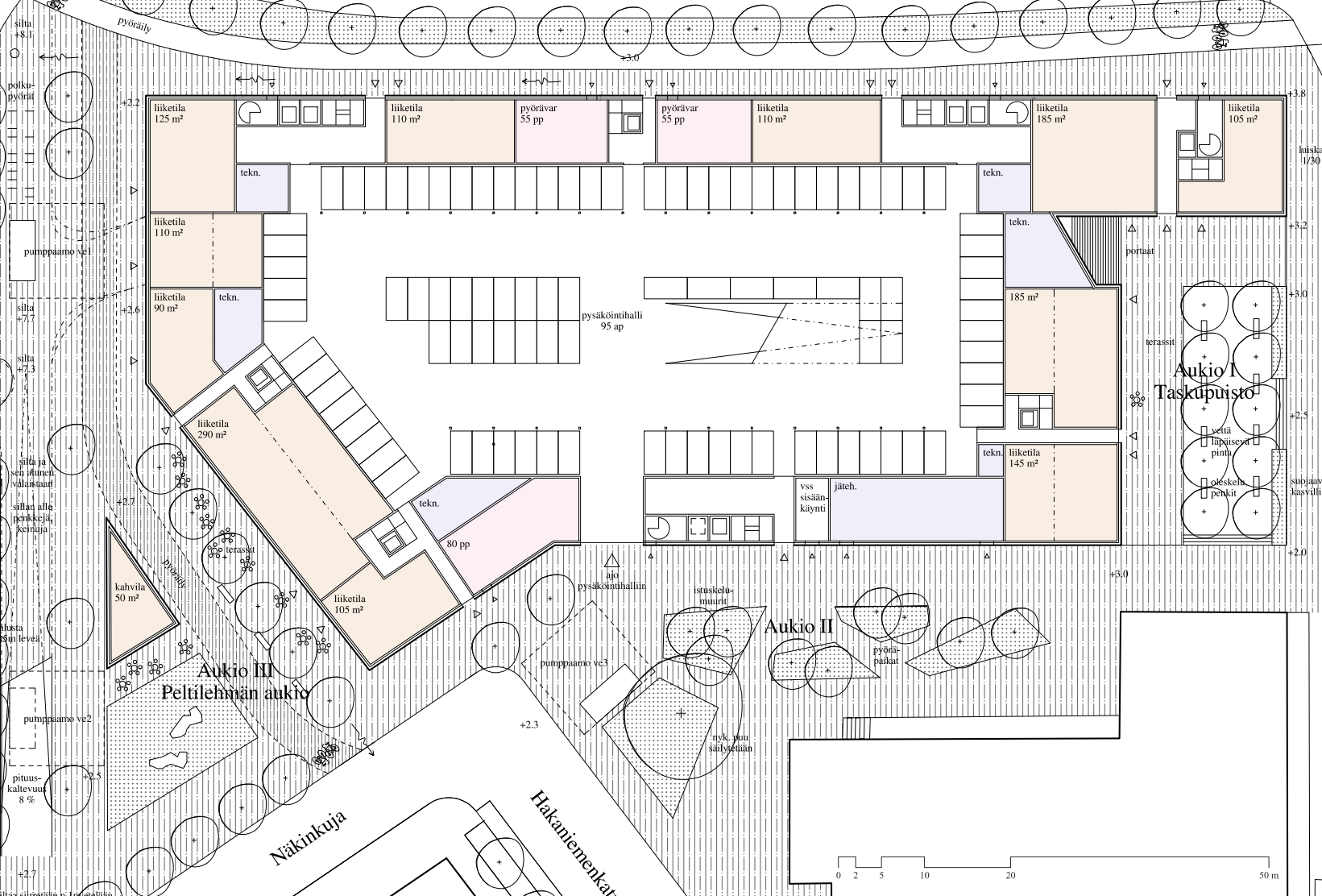

Sörnäisten rantatie

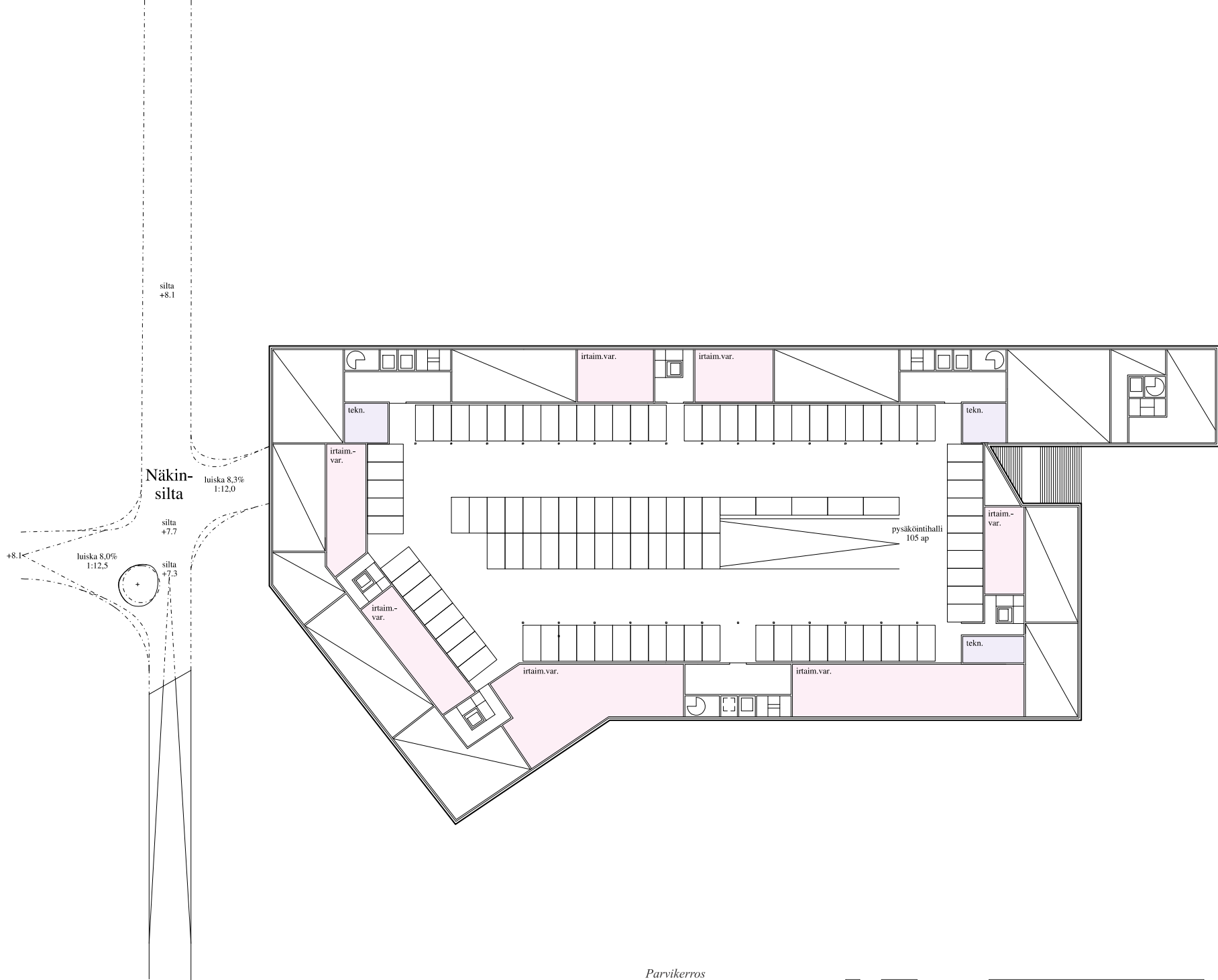
Hakaniemenranta

Näkinkuja

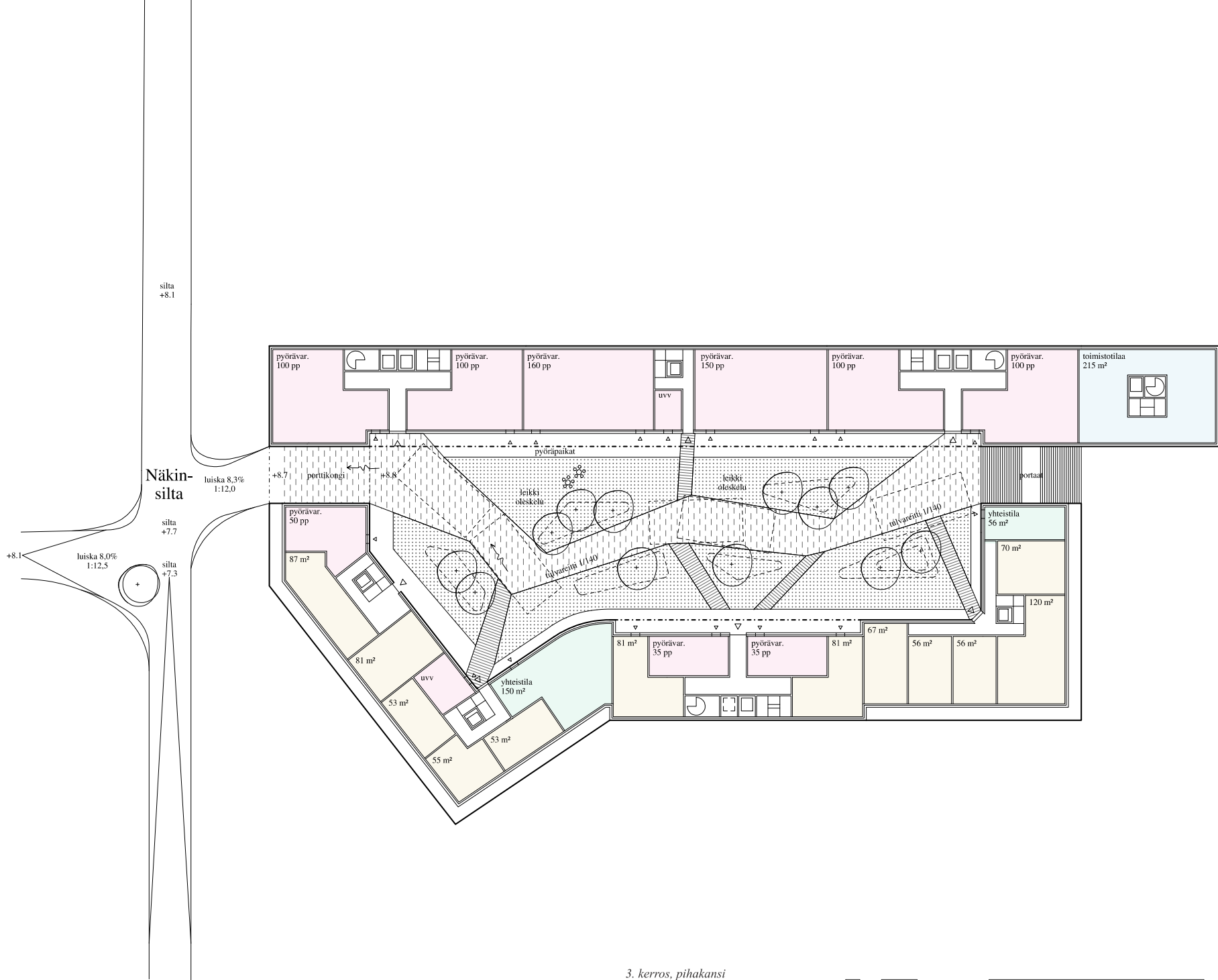
Hakaniemenkatu

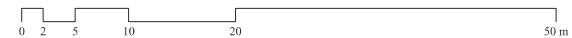
nyk. silta siirretään n. 100m etelään, jotta puulle saadaan riittävä kasvutusta sillan vieressä

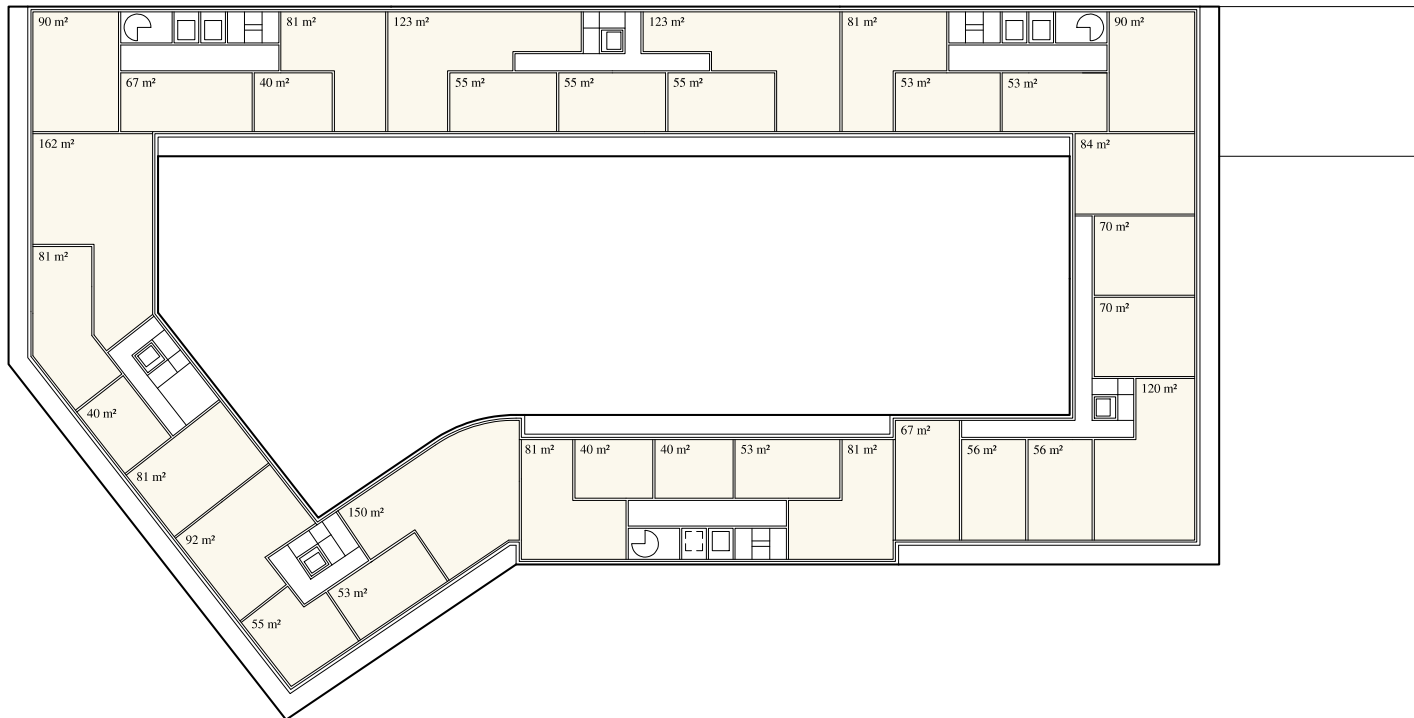

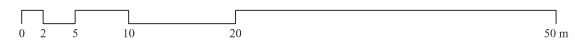

3. kerros, pihakansi
1:500

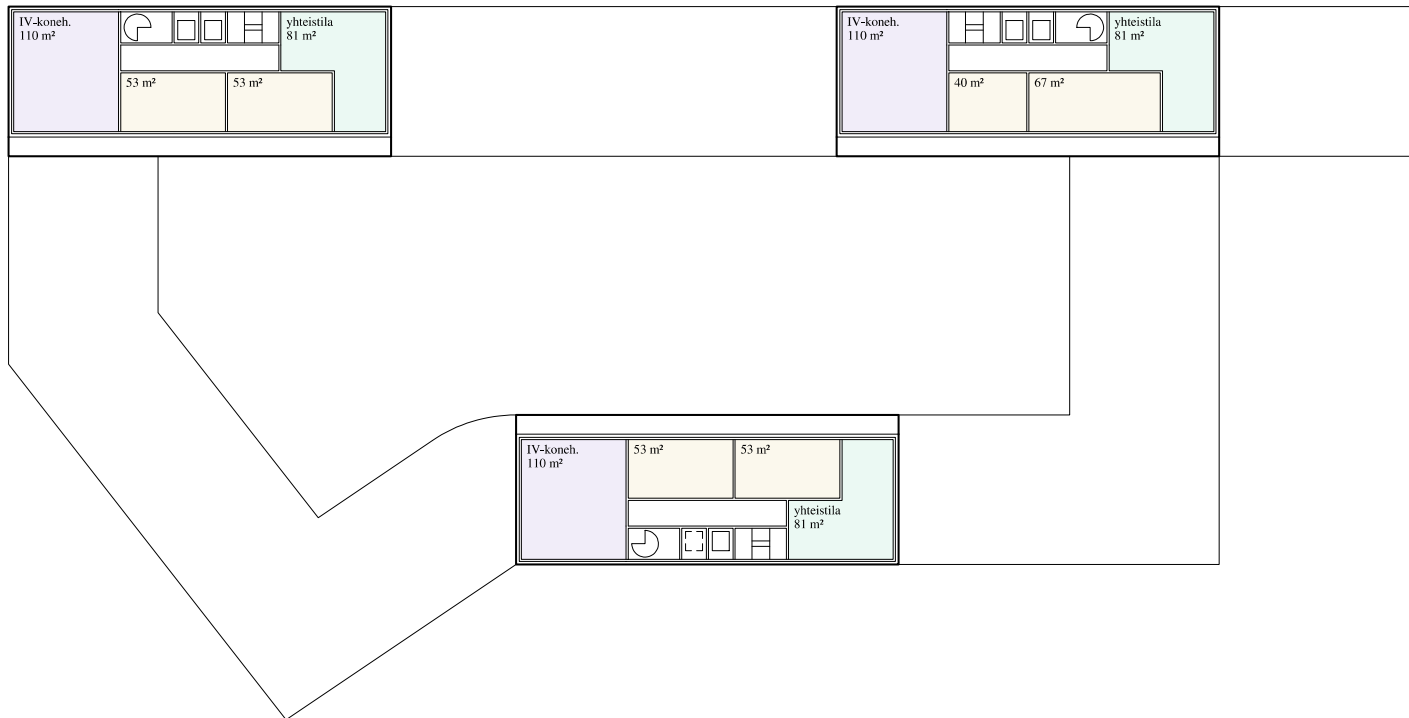
Peruskerros, 5-8. krs
1:500

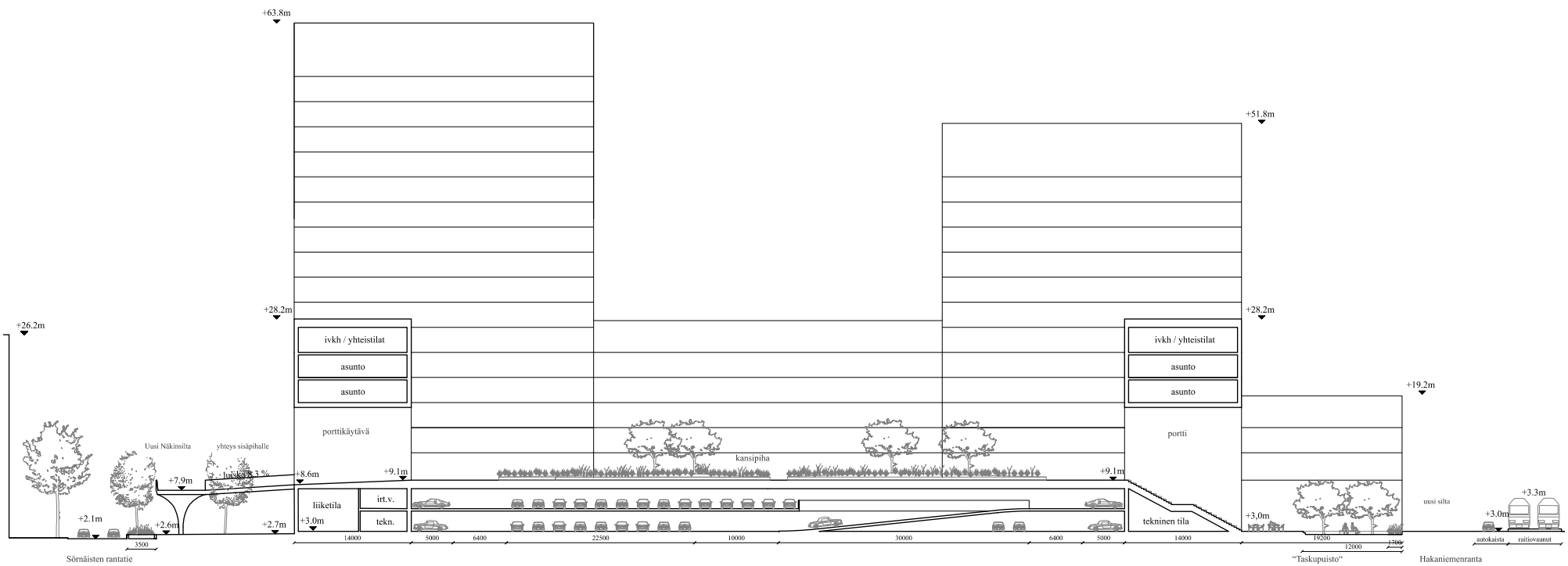
Peruskerros, 9.-19. krs
1:500

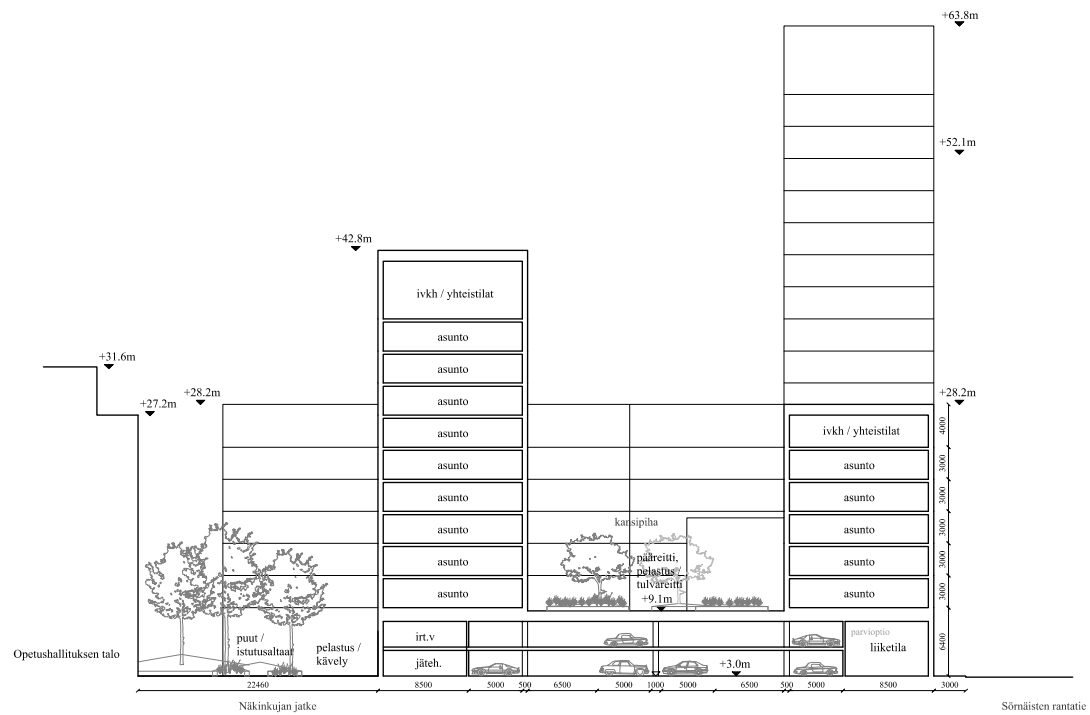
Peruskerros, 9.-19. krs
1:500

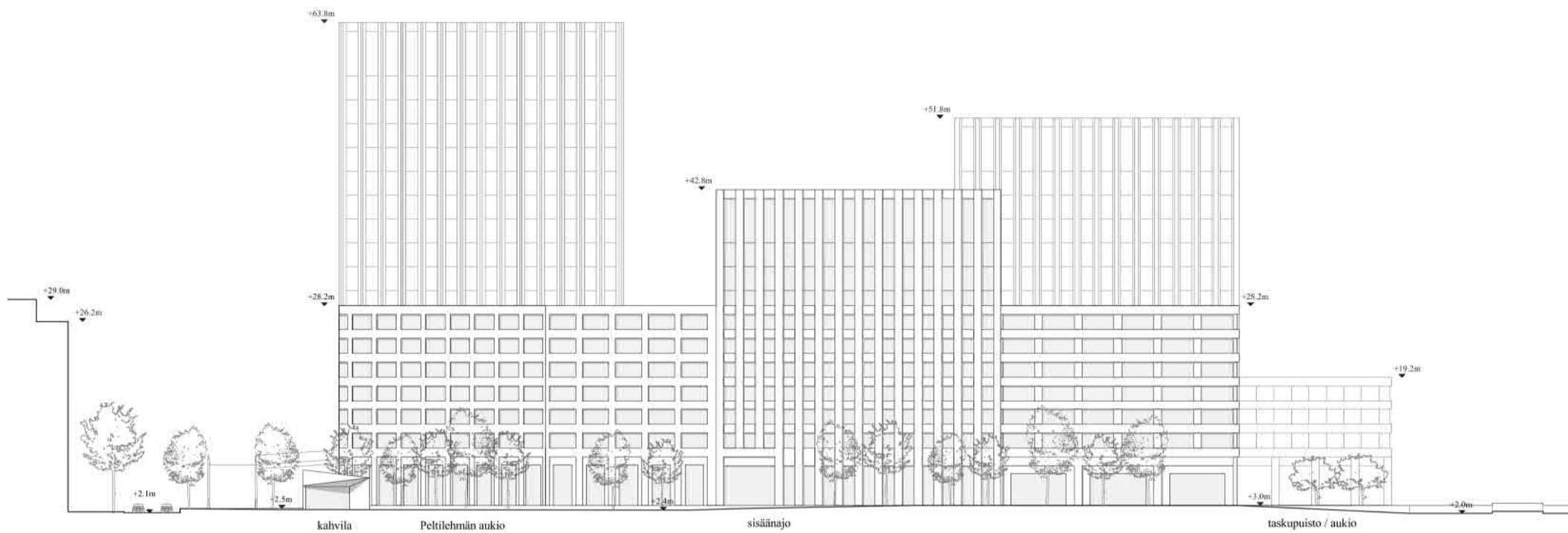
Leikkaus A-A
1:500

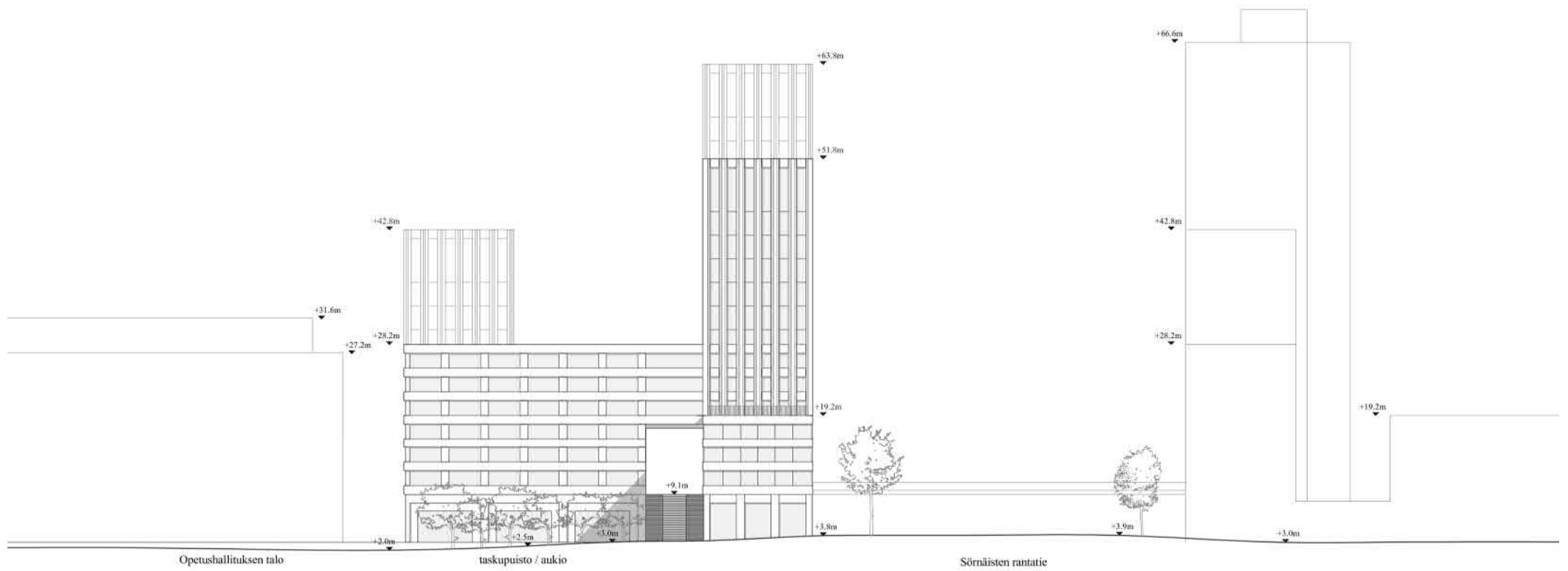
Leikkaus B-B
1:500

Julkisivu itään
1:500

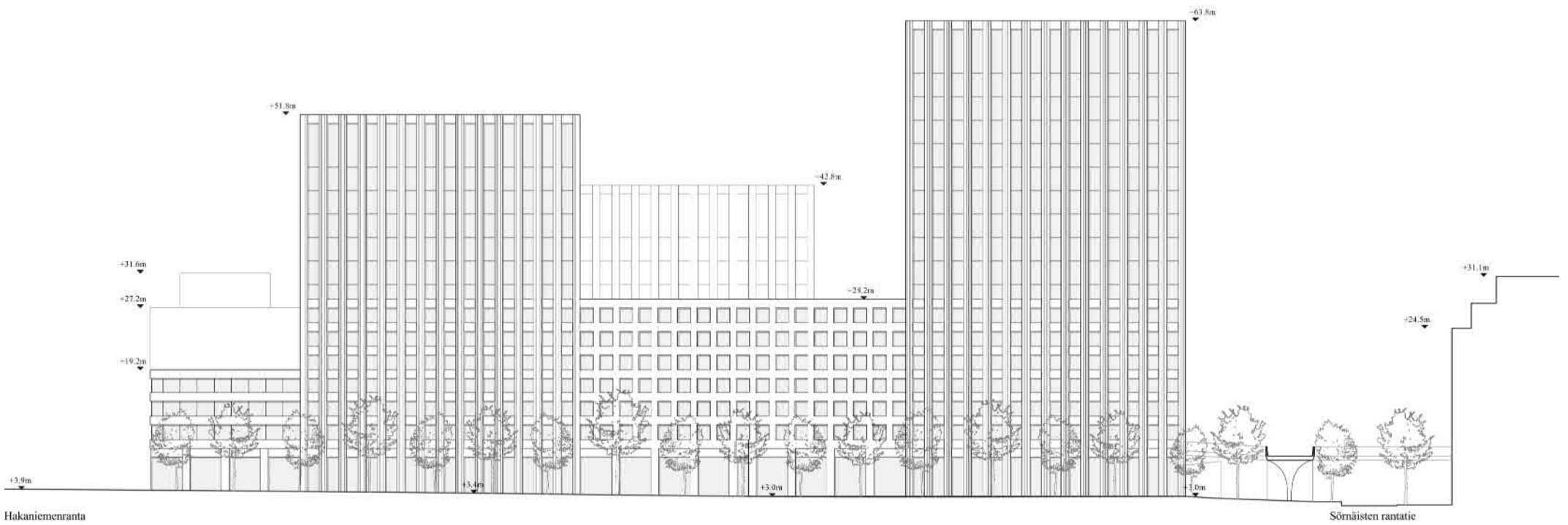

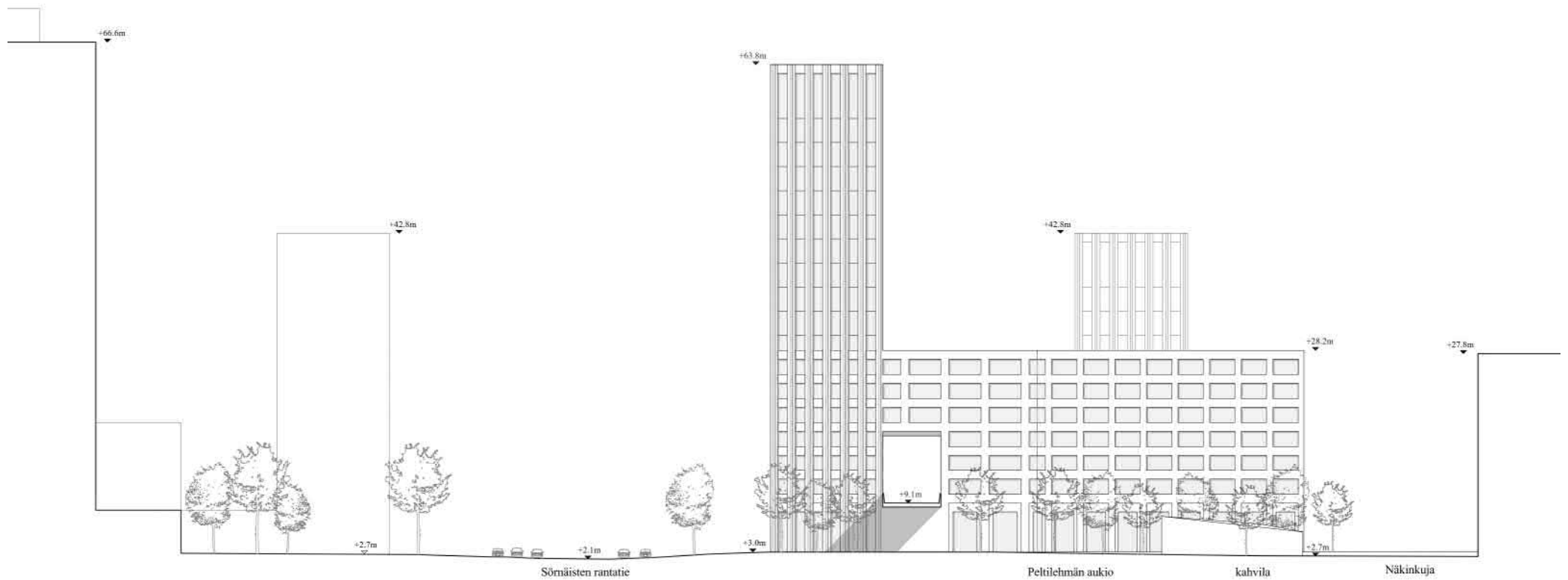

Julkisivu etelään
1:500

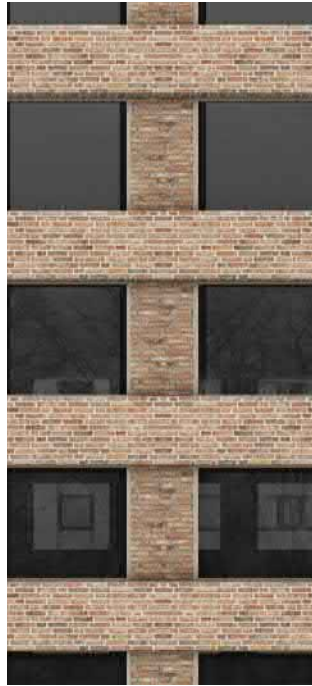

Julkisivu pohjoiseen
1:500

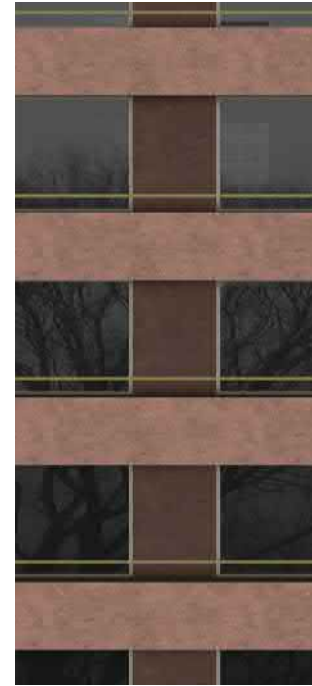
Muurattu julkisivu,
korkea osa, krs. 3 - 8

Muurattu julkisivu,
parvekelasitus ja kaide

Betonikuorijulkisivu,
välisat julkisivulasia
korkea osa, krs. 9 - 19

Betonikuorijulkisivu
tai rappauspinta,
parvekelasitus ja kaide

Näkymä korttelin pohjoisosasta

Näkymä korttelin eteläosasta

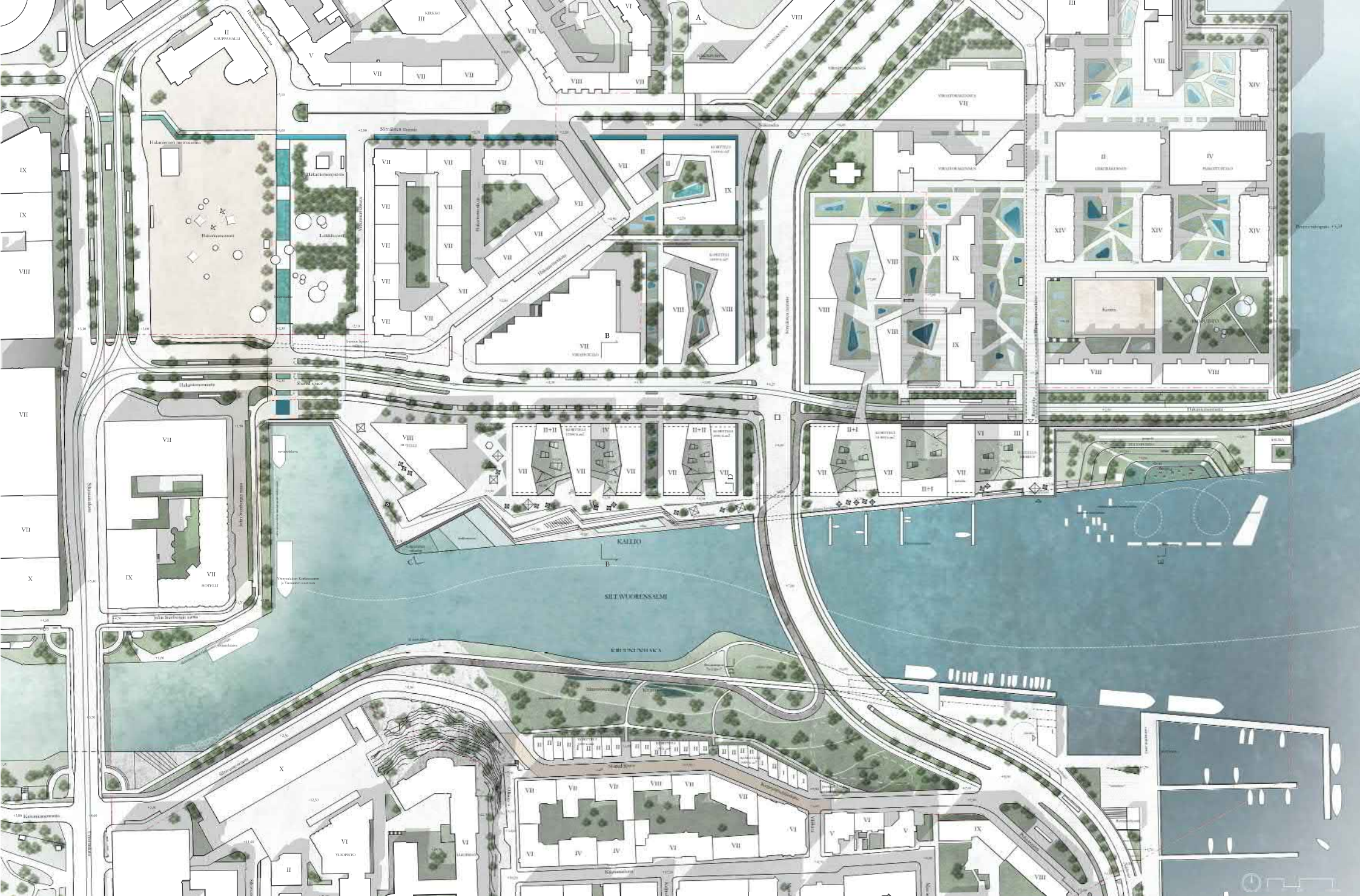
*Katunäkymä,
Kolmas linja*

HAKANIEMENRANTA JA SILTAVUORENRANTA

15/02/2019

Rantavyöhykkeen ja -kortteleiden viitesuunnittelu

Kilpailuvaihe, kevät 2018
 Asemapiirros 1:2000

Hakaniemenrannan ideakilpailu

Hakaniemenrannan ja Siltavuorenrannan rantavyöhykkeistä ja kortteleista pidettiin avoin, kansainvälinen ideakilpailu keväällä 2018. Kilpailulla haettiin uusia avauksia asumisen, palvelujen sekä kaikille avoimen, viihtyisän ja houkuttelevan rantavyöhykkeen yhdistämiseksi. Kuudenkymmenenyhdeksän ehdotuksen joukosta voittajaksi valikoitui Arkkitehtitoimisto Harris-Kjisikin yhdessä VSU maisema-arkkitehtien kanssa tekemä ehdotus 'Cinque Palazzi'. Erityiskiitosta ehdotuksessa sai Siltavuorensalmen kokonaisuuden käsittely, jonka ansiosta Kruunuvuorenselälle avautuva salmi muodostaa valespektiivin avomerelle suuntautuvasta tilasta, korostaen salmen luontaista maisematilaa. Lisäksi pohjoisen ja eteläisen rannan erilaiset luonteet pääsivät korostumaan, kun pohjoisen kaupunkimainen ranta sai Siltavuorenkadun uudelleenlinjauksen ansiosta eteläiseksi vastapainoksi riittävän vehreän ja luonnonmukaisen rannan puistoineen. Myös julkisten tilojen monipuolisuutta selkeänä hahmottuvassa kaupungissa pidettiin ansiokkaana.

Tämä viitesuunnitelma keskittyy rantavyöhykkeen julkisten tilojen, sekä rantakortteleiden 11209 ja 10397 jatkokohitykseen. Jatkosuunnittelun päämääränä oli jatkaa ja tarkentaa kilpailun mukaista ideasuunnitelmaa asemakaavoituksen pohjaksi. Tavoitteena oli yhteensovittaa kilpailuehdotus muihin alueella meneillään oleviin hankkeisiin, kuten Kruunusillat, uusi Hakaniemensilta ja Hämeentien joukkoliikennekatu. Uuden aluesuunnitelman tuli olla hankkeet yhteen sitova, harkittu kokonaisuus, jossa säilytetään kilpailuehdotuksessa saavutettu kaupunkisuunnittelullinen ja arkkitehtoninen laatutaso.

Työ koostui kilpailuvaiheen yleissuunnitelman tarkentamisesta, **rantavyöhykkeen ideasuunnittelusta** tyyppileikkausten ja referenssien avulla, sekä **kortteleiden jatkosuunnittelusta** havainnemateriaalien ja korttelikorttien avulla. Työn pyrkimyksenä on varmistaa, että sekä kilpailuvaiheen, että jatkosuunnittelun ideat ja linjaukset siirtyvät mahdollisimman selkeinä ja perusteltuina toteutukseen.

Helsingin kaupungin ohjausryhmä

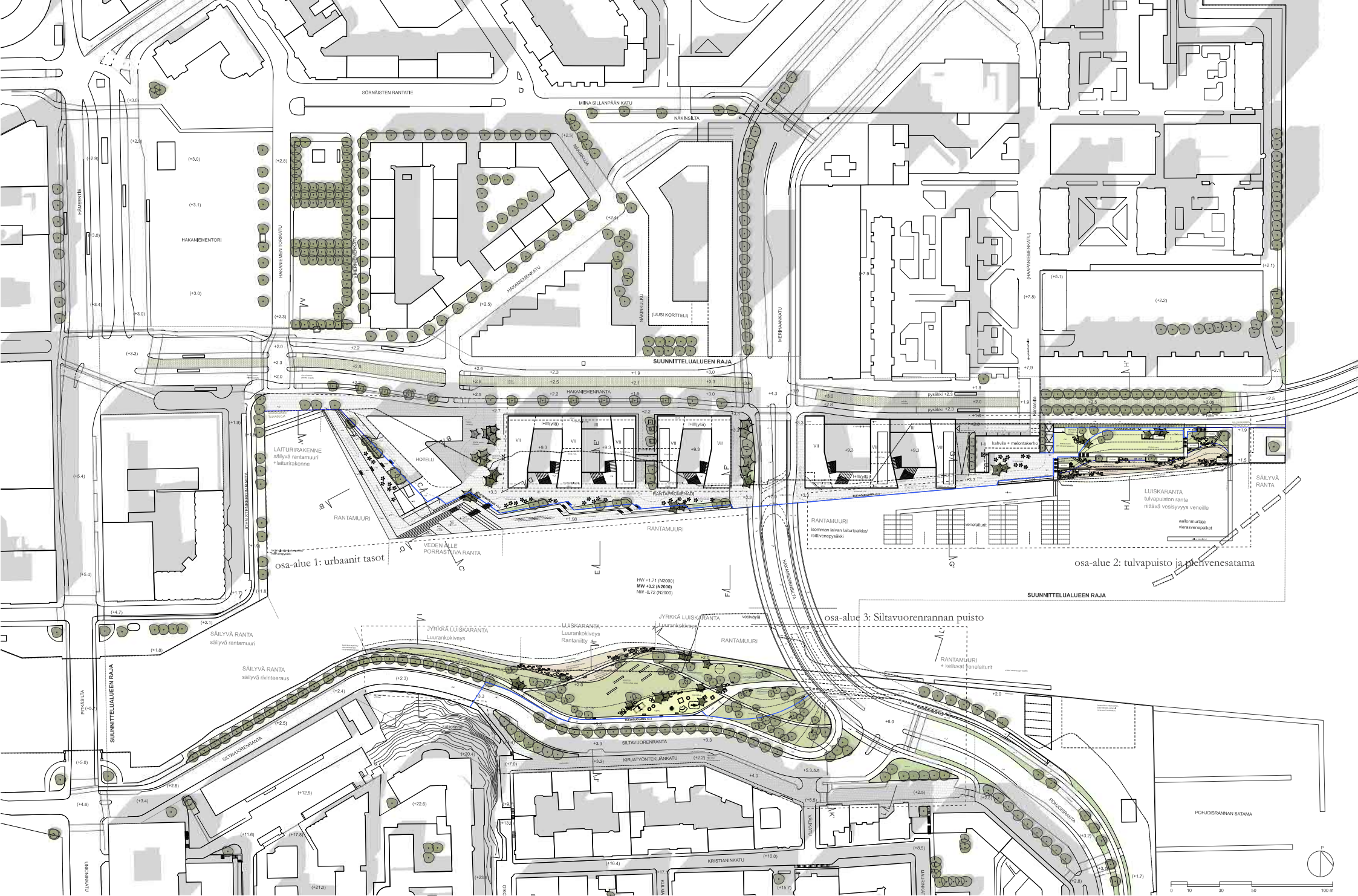
Janne Prokkola, yksikönpäällikkö
Perttu Pulkka, arkkitehti
Juuso Helander, liikenneinsinööri
Anu Lamminpää, maisema-arkkitehti
Mikko Juvonen, diplomi-insinööri

Arkkitehtitoimisto Harris-Kjisik Oy

Trevor Harris, projektipäällikkö
Hennu Kjisik, asiantuntija
Iines Karkulahti, projektiarkkitehti

VSU maisema-arkkitehdit Oy

(maisemasuunnittelu)
Outi Palosaari, vastaava suunnittelija
Terhikki Vaarala, suunnittelija

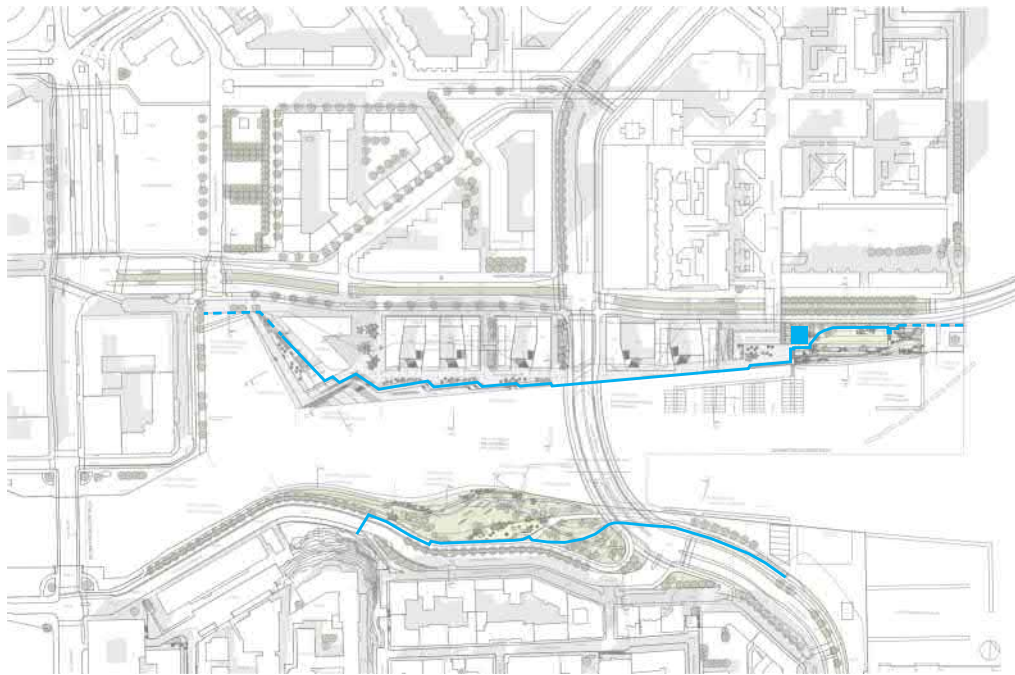
RANTAVYÖHYKKEEN JA JULKISTEN TILOJEN VIITESUUNNITTELU

Suunnittelualue levittäytyy Siltavuorensalmen molemmin puolin, itä-länsisuunnassa yli kuudensadan metrin matkalle. Elävän ja mielenkiintoisen kaupungin luomiseksi, näin laajaa aluetta ei tule käsitellä yhtenä kokonaisuutena, vaan sen tulee sisältää eriluonteisia tiloja ja vaihtelevia toimintoja niin alueen asukkaalle, muille kaupunkilaisille kuin vierailijoillekin. Tässä suunnitelmassa alueen julkiset tilat on jaettu kolmeen pääalueeseen - urbaaneihin tasoihin, tulvapuistoon ja Siltavuorenrannan puistoon.

Hakaniemen torin rannasta alkaa urbaanien tasojen sarja (osa-alue 1), joka sitoo Hakaniemen uuden hotellin rannan osaksi kokonaisuuttaan. Tasojen avulla luodaan pysähtymisen paikkoja keskelle kaupunkia, sekä päästään kosketuksiin meren kanssa. Rannan urbaani käsittely jatkuu aina Hakaniemensillan alitse Merihaan edustalle, kunnes saapuu rantapromenaadin päättävälle toriaukealle, jota reunustaa idässä tulvapuisto (osa-alue 2). Aukea luo selkeän päätteen urbaanille muurirannalle, jonka jälkeen kulkija voi valita siirtyvänsä puistoon, tai jatkavansa matkaa kadulle. Tulvapuisto aallonmurtajineen luo mahdollisuuksia kokea meren erilaisia olomuotoja ja tunnelmia. Lisäksi puisto korvaa Kulttuurisaunan edustan nurmikentän etelään aukeavana oleskelupuistona, sekä Merihaan venesataman uudelleenjärjestettynä.

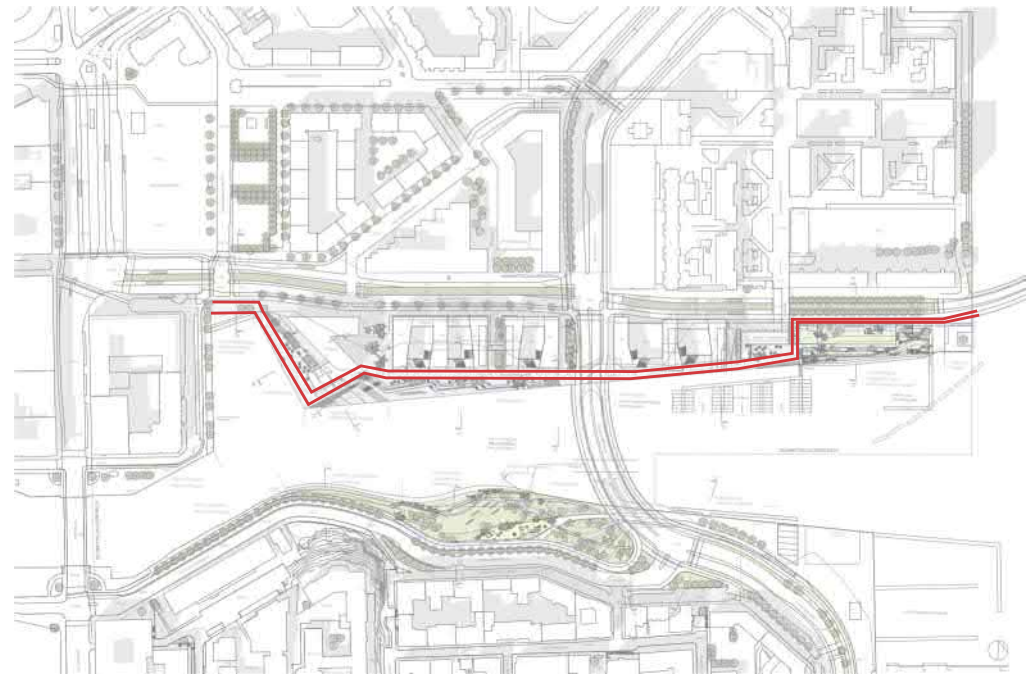
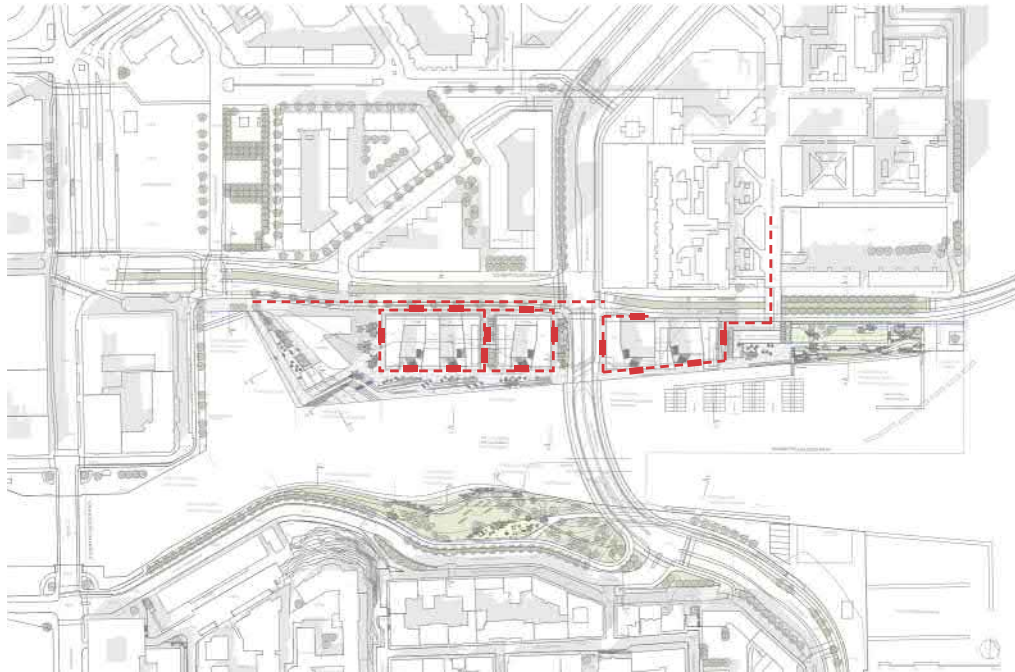
Kruununhaan puoleinen ranta (osa-alue 3) on nykyisellään rasittunut enemmänkin liian rikkonaisuudesta, kuin monotonisesta käsittelystä. Jo kilpailuvaiheessa Siltavuorenranta-kadun esitettyä linjausta siirrettiin lähemmäs Kruununhaan kortteleita, minkä ansiosta eteläinen rantavyöhyke pystytään kokoamaan koko aluetta palvelevaksi puistoksi, joka tarjoaa mahdollisuuden virkistäytyä luonnossa keskellä kantakaupunkia.

Kilpailuvaiheesta poiketen Siltavuorensalmen ja Pohjoisrannan taitekohdassa sijaitseva satama on rajattu suunnittelualueen ulkopuolelle. Siitä on esitetty ainoastaan rantaviiva, sekä muurirannan periaateleikkaus Siltavuorenrannan puiston suunnittelun yhteydessä.

A. Tulvaraja ja väliaikaiset tulvasuojat

C. Pelastusreitit ja -paikat

B. Rantapromenin talvikunnossapidon pääreitti

D. Putoamiskorkeuden ylityspaikat ja kaiteet

Julkisten tilojen peruseriaatteita

Tulvaraja

Ilmastonmuutoksen myötä Suomenlahden merenpinnan ennustetaan nousevan ja myrskyjen lisääntyvän alueella. Tästä syystä Helsingin uudet kaupunkialueet tulee mitoittaa +3.3 metrin tulvarajan yläpuolelle.

Hakaniemenrannan tapauksessa tämä tarkoittaa käytännössä rantapromenadin korottamista tulvavalliksi, kortteleiden pohjoisen sivun liittyessä tien nykyisiin korkoihin. Hakaniementorin ja Kulttuurisaunan päissä suunnitelma osoittaa väliaikaisen tulvasuojauksen paikat, liittyen nykyisiin maanpinnan korkoihin luontevasti. Alueen katuverkon ja vanhan rakennuskannan jäädessä syvennykseen, alueen itäosaan sijoitetaan tulvapumppaamo, jonka avulla tulvavedet voidaan poistaa.

Kruununhaan puolella Siltavuorenranta-katu on korotettu toimimaan tulvavallina eteläpuolen kaupunginosille. Tämän johdosta puisto jää suurilta osin tulvarajan alapuolelle, mutta sen rannan ja toimintojen muotoilulle jää runsaammin vapauksia. Kruununhaan vanha kaupunginosa jää osittain syvennykseen, jolloin tulvapumppaamon tarpeet ja sijoitus selvitetään myöhemmässä suunnittelussa.

Talvikunnossapidon pääreitti

Hakaniemenrannan rantapromenadilla kulkee esteettömät reitit tasoilla +1.98 ja +3.3, joista jälkimmäinen toimii myös talvikunnossapidon pääreittinä.

Väylän rajautuessa kaiteettomaan rantamuuriin vapaa tila on mitoitettu kuusi metriä leveäksi, muissa kohdin viisimetrisiksi. Kävelyväylä kulkee Hakaniementorin rannasta Hakaniemensillan alitse Merihaan edustalle, keräten uuden hotellin ja uudisrakennusten palvelut yhden reitin varrelle, varmistaen täten kaikille avoimen virkistysreitit ja palveluiden saavutettavuuden kaikkina vuodenaikoina. Ranta-aukion jälkeen reitti siirtyy raitiotien viereen ja yhdistyy Kulttuurisaunalle ja Kruunusillalle vievään kävelytiehen.

Osana alueen valaistus suunnitelmaa, rantapromenadilla meren suuntaan valaistus suunnitellaan matalilla pylväillä 1.-2.kerrostason korkeudelle, sekä integroimalla valaistus seinäin, kalusteisiin ja tukimuureihin. Jalankulku- ja oleskelualueilla valaistaan kevyesti pystypintoja ja tasoeroja. Lähellä vesirajaa valo suunnataan kulkupinnalle ilman näkyviä valopisteitä. Veden pintaa ei valaista. Valaistus suunnitellaan yhtenäisenä kokonaisuutena, joka keskittyy sisäänkäyntien, kulkureittien, luiskien, oleskelualueiden, portaiden, katosten ja kasvillisuuden pehmeään valaistukseen.

Pelastaminen

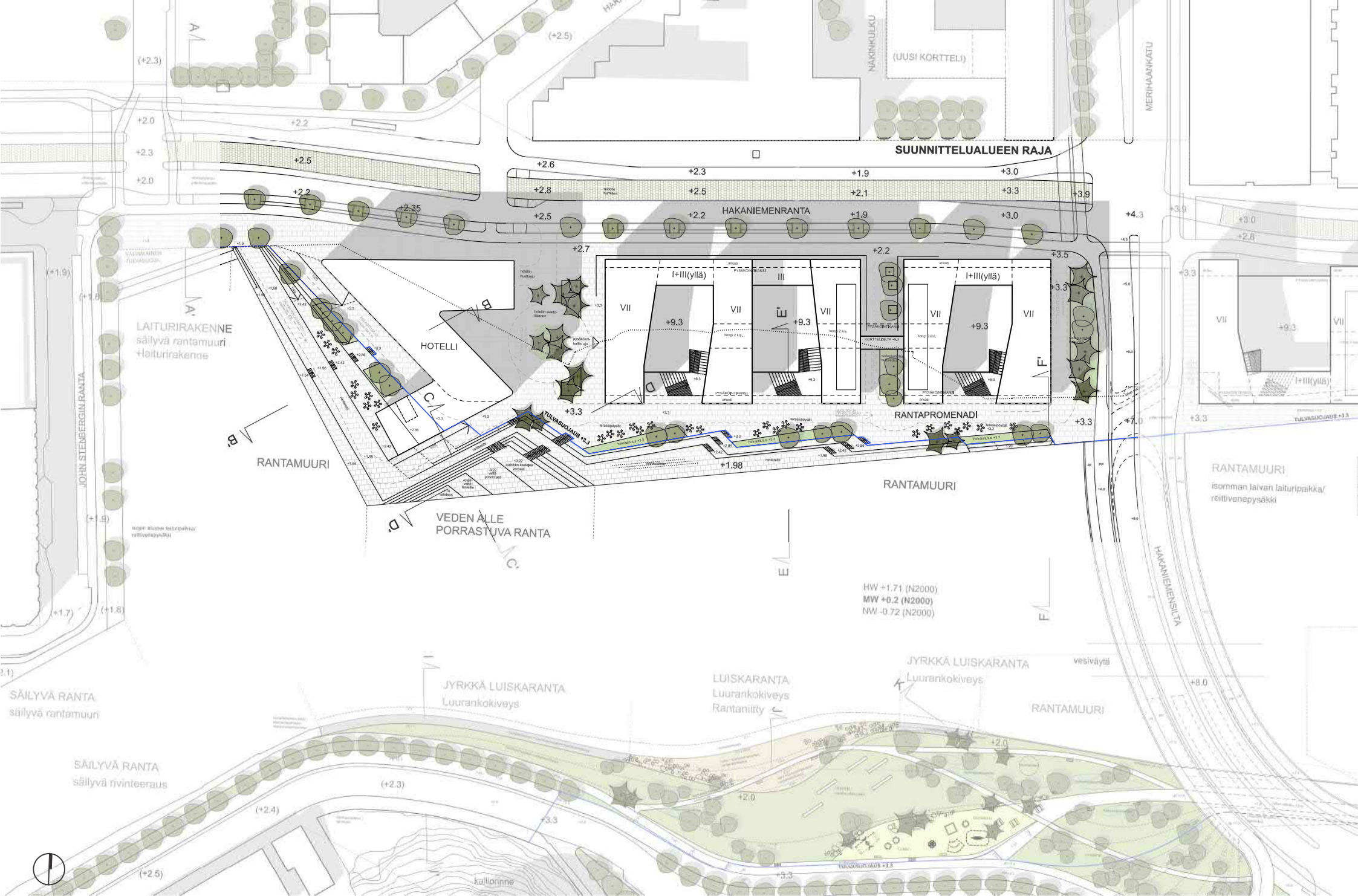
Uusien kortteleiden pelastusajo liittyy tonteille Hakaniemenranta-kadulta, sekä Haapaniemenkadun jatkeelta. Rantapromenadi on mitoitettu siten, että korttelit ovat kierrettävissä pelastuskalustolla rannanpuolelta.

Kuusi metriä leveän talvikunnossapidon pääreitit kulkiessa aivan kortteleiden eteläsvulta, pelastuspaikat on helppo järjestää eteläseinustalle. Pelastuspaikat tulee ottaa huomioon myös Näkin kujan ja muiden pohjois-eteläsuuntaisten akselien istutuksia ja pinta-materiaaleja suunniteltaessa. Lisäksi Hakaniemenranta-kadun puolella pelastuspaikkojen kohdalla julkisivun tulee olla vähintään seitsemän metriä raitiovaunun ajolangoista. Hakaniemenranta-kadun ja Merihaankadun tulee mahdollistaa pelastuspaikat korttelin asunnoille, jolloin maantason tasoero (jk/pp) saa olla enintään 20cm.

Rantatasojen putoamiskorkeudet

Rantapromenadin tasoerot on mitoitettu alle 50cm putoamiskorkeuteen, jolloin kaiteita ei pääasiallisesti tarvita. Tasolta toiselle johtavien porrasaskelmien yhteyteen voidaan sijoittaa käsijohde merkitsemään portaan paikkaa ja tekemään noususta entistä vaivattomampaa. Käsijohde tulee sopia muotoilultaan ja materiaaliltaan koko Hakaniemenrannan rosoiseen ilmeeseen, esimerkiksi lattateräs.

Poikkeuksena rantapromenadin päättävä toriaukea, jonka katselutasanteen kulmaan tarvitaan kaide. Samoin tulvapuiston maanpinnan laskiessa kohti rantaviivaa, syntyy laitureille liittyessä korkeampia tasoeroja, joilta putoaminen tai harhaanastuminen tulee estää.

Hakaniemi: urbaanit tasot

Osa-alue 1

Hakaniemennannan urbaanit tasot hakevat inspiraationsa suomalaisista kalliorannoista. Puh-
taasti tasovaihteluihin ja veden eri muotoihin perustuva rantasuunnitelma jättää paljon tulkin-
nanvara- ja valinnanvapautta käyttäjälle, aivan kuten luonnolliset meren kalliorannat. Vaikka tila
on helppokulkuinen, avara ja näkymät avautuvat kauas, on matkanvarrella jatkuvasti muuntautu-
vien tasojen ansiosta jokaisella käyttäjällä mahdollisuus löytää juuri itselleen sopiva 'kallionkolo'.
Eri suuntiin kääntyvät tasot luovat istuintasoja, selkänöjä ja tuulensuojia sään ja tuulensuunnan
mukaan.

Mahdollisimman esteettömän ja helppokulkuisen julkisen rannan luomiseksi tasot on mitoitettu
samoilla tasoeroilla ja porrasaskelmilla koko rannan osalta, ja vaihtelevuus syntyy oleskelutasojen
syvyydestä ja suuntauksesta. Tasojen erottuvuutta tulee artikuloida materiaalien hienovaraisilla
vaihdoksilla. Porrassousujen ja luiskien viereen voidaan sijoittaa käsijohteet parantamaan niiden
erottuvuutta maisemassa.

Alueelle laaditaan yhtenäinen valaistussuunnitelma. Rantapromenadilla meren suuntaan valaistus
suunnitellaan matalilla pylväillä 1.-2.kerrosten korkeudelle, sekä integroimalla valaistus seiniin,
kalusteisiin ja tukimuureihin. Jalankulku- ja oleskelualueilla valaistetaan kevyesti pystypintoja ja
tasoeroja. Lähellä vesirajaa valo suunnataan kulkupinnalle ilman näkyviä valopisteitä. Veden pin-
taa ei valaista. Valaistus suunnitellaan yhtenäisenä kokonaisuutena, joka keskittyy sisäänkäyntien,
kulkureittien, luiskien, oleskelualueiden, portaiden, katosten ja kasvillisuuden pehmeään valais-
tukseen.

Käytettävien materiaalien tulee sopia alueen työläishistoriaan, Hakaniemen ja Merihaan nykyi-
seen luonteeseen, sekä suunnittelun lähtökohtana toimineeseen ajatukseen meren kallioran-
noista. Materiaalien tulee siis olla riittävän rosoisia ja särmikkäitä, kuten paikkaan suunnitellut
betonilaatat ja -valut, kiillottamaton teräs ja puu. Materiaalien tulee kuitenkin olla laadukkaita ja
riittävän vaihtelevia. Tasojen yleisilmeen tulee olla vaalea.

Rannan istutusalueet noudattelevat rantatasojen suuntia kuin kalliohalkeamat ja -kolot. Istutuk-
sissa tulee käyttää suomalaisia merenrantojen kasveja, myös puita. Pintavesiä tulee hyödyntää
istutuksille mahdollisuuksien mukaan.

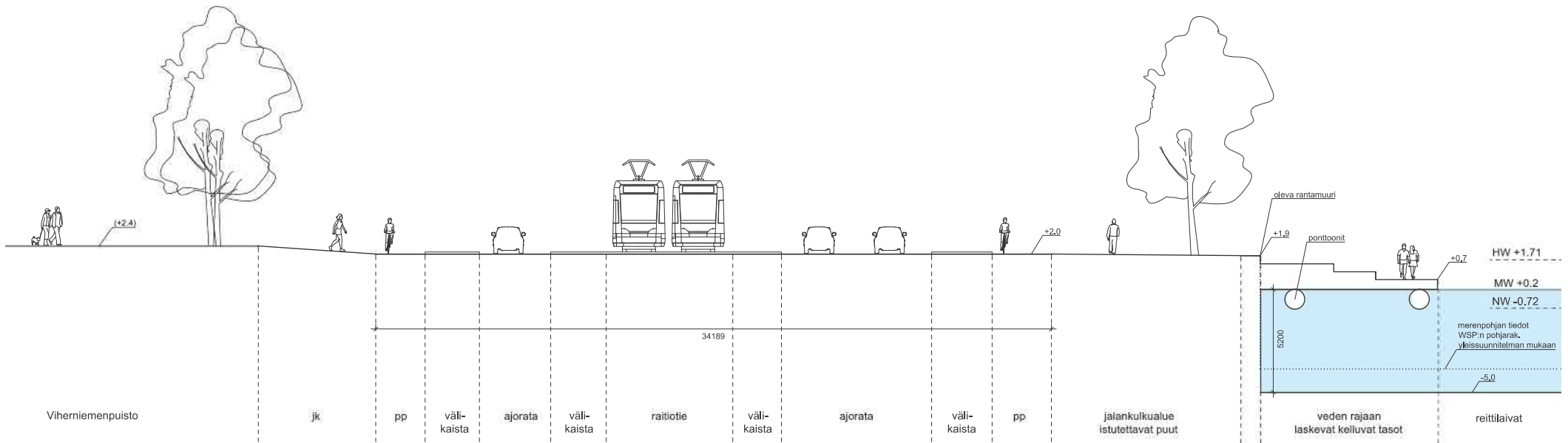
Bahnhofplatz, Aachen - Architekten Hentrop Heyes + Fuhrmann
 Jaettu tila, shared space voi toimia vilkkaan kadun varrella. Valo-ohjatussakin risteyksessä riittävän leveä jalankulkutila ja vähintään saman pintakäsittelyn jatkuvuus kadun ylitse.

Täby torg, Täby - Polyform
 Torin ja autoille määrätty katutilan tulisi muodostaa yksi selkeä kokonaisuus. Katu ei halkaise urbaania tilaa.

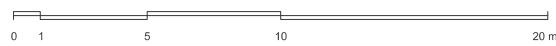
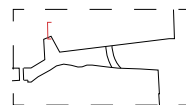

Kauppatori, Helsinki
 'John Stenbeckin allas' käsitellään siten, että se muistuttaa Helsingille tyypillisistä, perinteisistä urbaaneista rannoista.

"Toriranta"
 Leikkaus AA 1:200

Rantatyypin säilyvä muuri + laituritaso

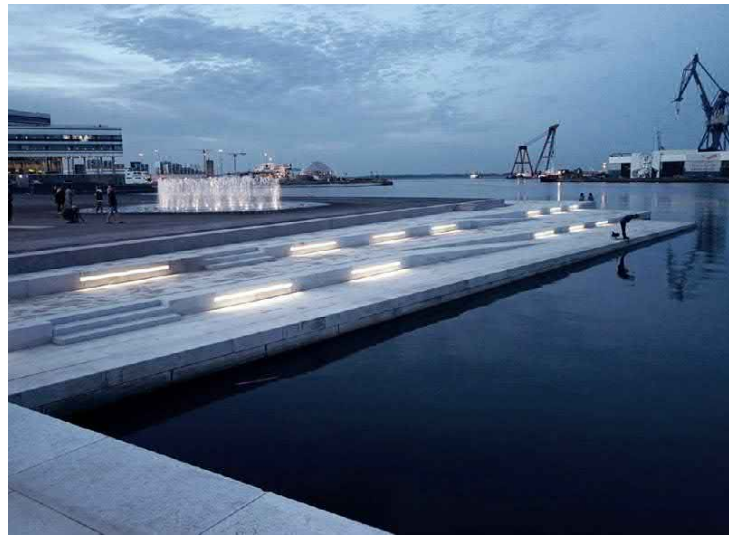

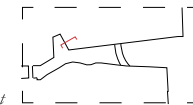
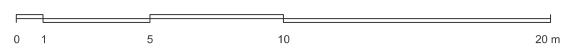
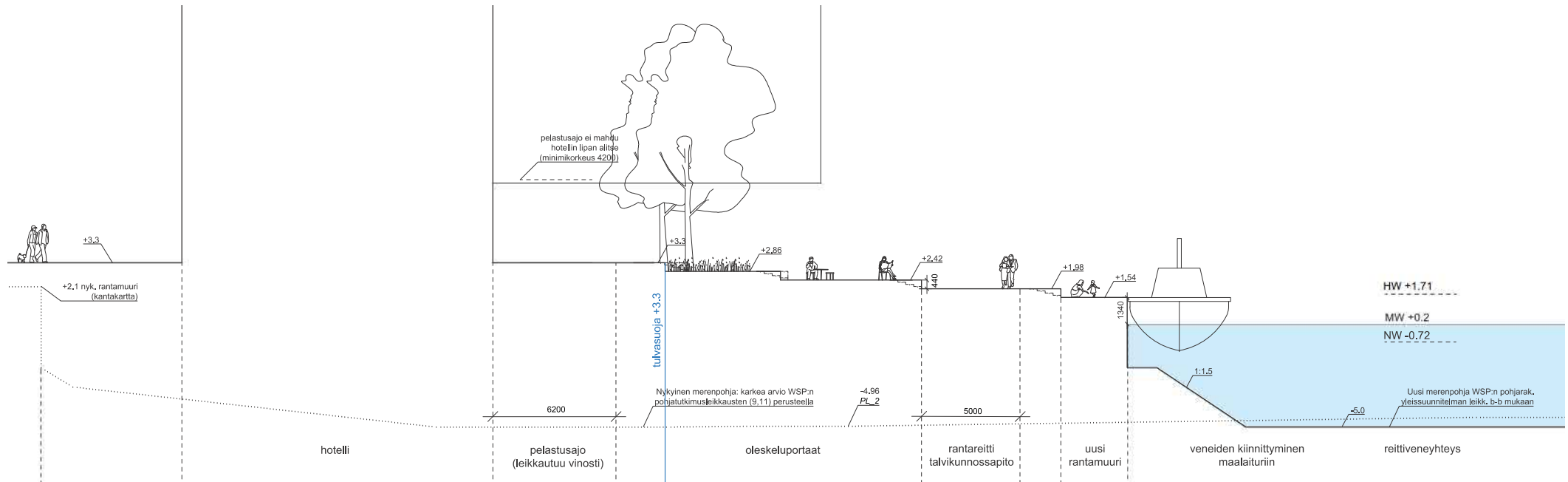
Aarhus havn, Aarhus - Kristine Jensens tegnestue

Urbaanien rantatasojen monimuotoisuus ja yllätyksellisyys imitoi kalliorannan ominaisuuksia.

Aarhus havn, Aarhus - Kristine Jensens tegnestue

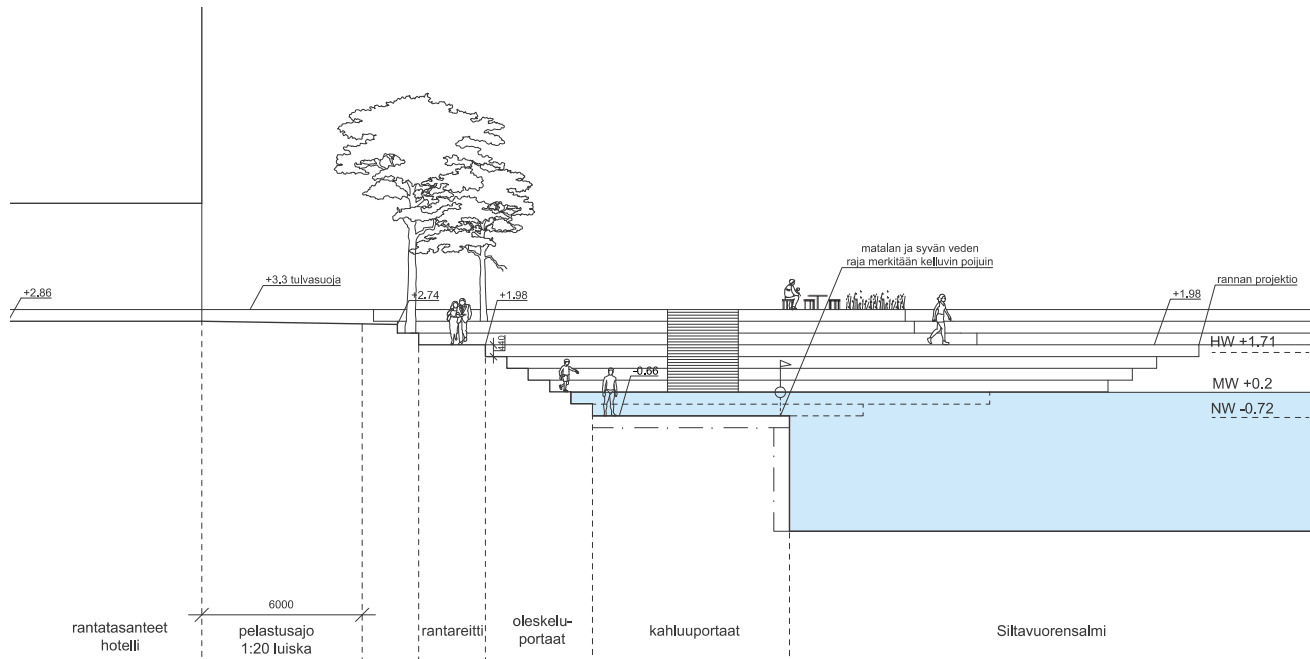
Kokonaisuutena harkittu, matala valaistus korostaa vesielementin käsittelyä ja läsnäoloa.

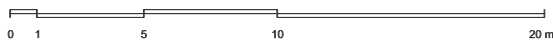
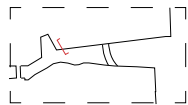
Yueyan Courtyard, Suzhou, Z + T Studio

Vedenpinnan alapuolelle laskevat portaat luovat näkymiä pinnan alle, sekä mahdollistavat kosketuksen veden kanssa.

“Kahluportaat”
Leikkaus CC 1:200

RANTATYYPPI: rantamuuri + kahluportaat

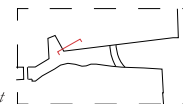
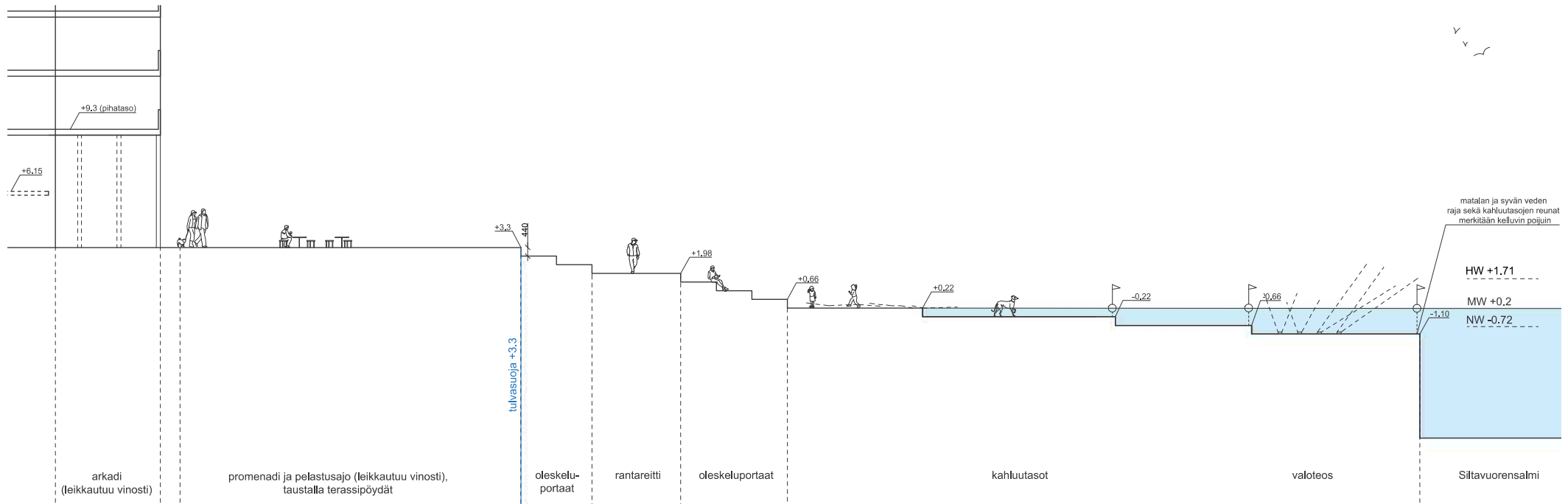

Granary Square, Lontoo | Townsbend Landscape Architects
Suihkulähde rannassa aktivoi ja houkuttelee pysähtymään rantaan.

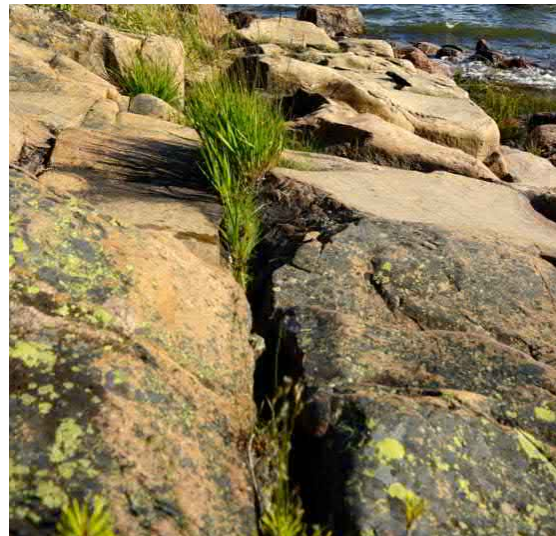

Frederiksberg, Kööpenhamina - SLA
Vesielementillä on mahdollisuus aktivoida ympäristöä vuoden ympäri - hellekesän virkistäjänä, syksyn sumuina ja talven jäinä.

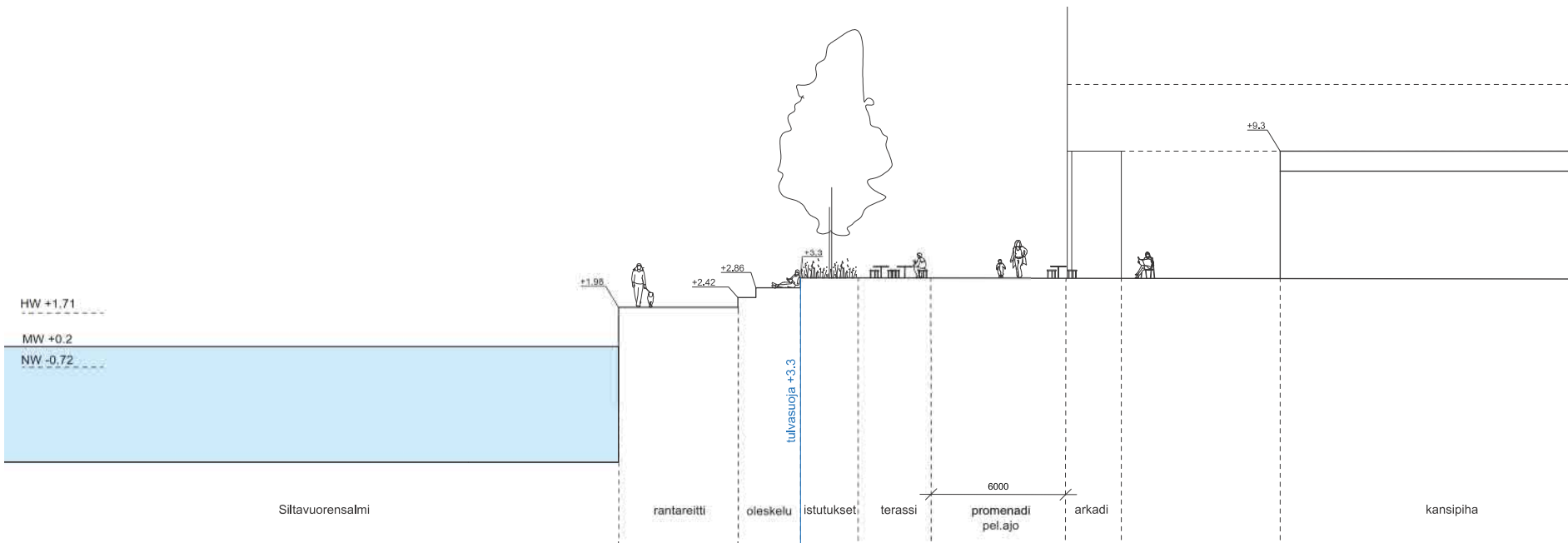

Sea Organs, Zadar, Croatia, Nikola Bašić & Ivan Stamač
 Porrastaset toimivat oleskelun paikkoina, sekä mahdollistavat pääsyn veden ääreen.

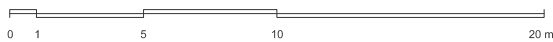
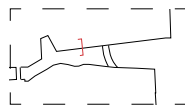

Kylät ja kiviä -blogi
 Kasvillisuus asettuu rannan porrastuksiin aivan kuten kallionkoloihin.

“Rantapromenadi”
 Leikkaus EE 1:200

Rantatyypin porrastuva muuriranta

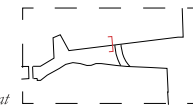
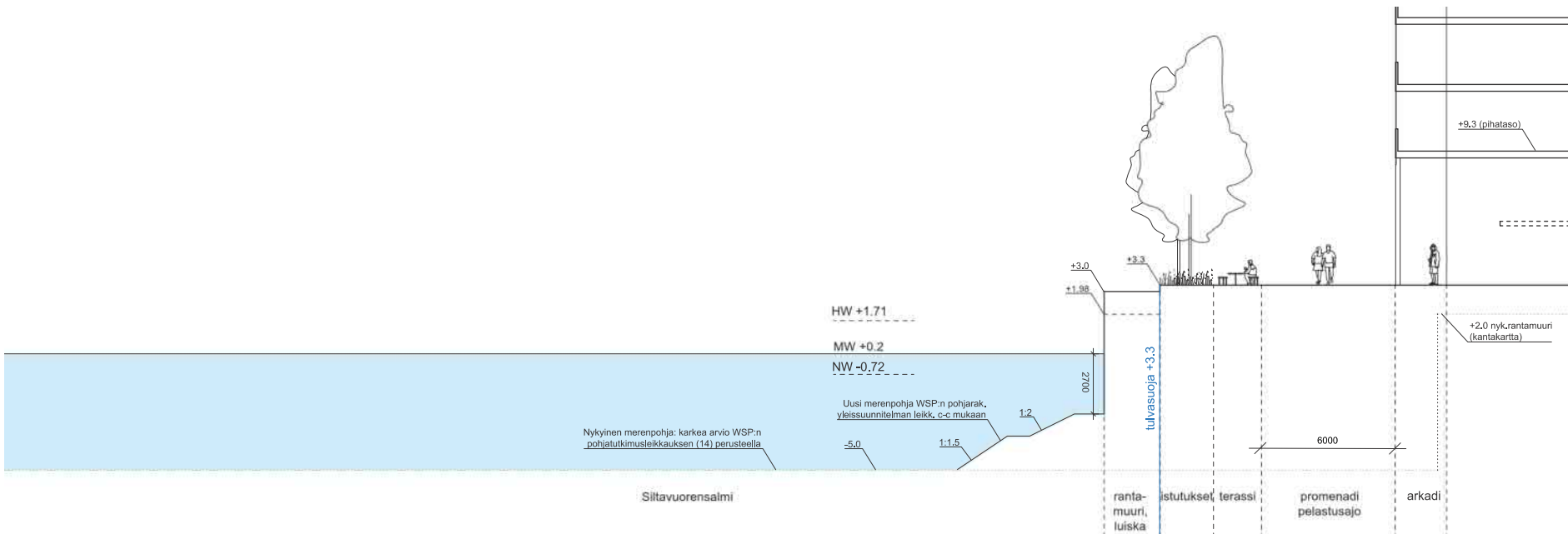
Aboulevarden, Aarhus
 Terrassit ja julkinen tila luovat yhdessä aktiivisen rantabulevardin.

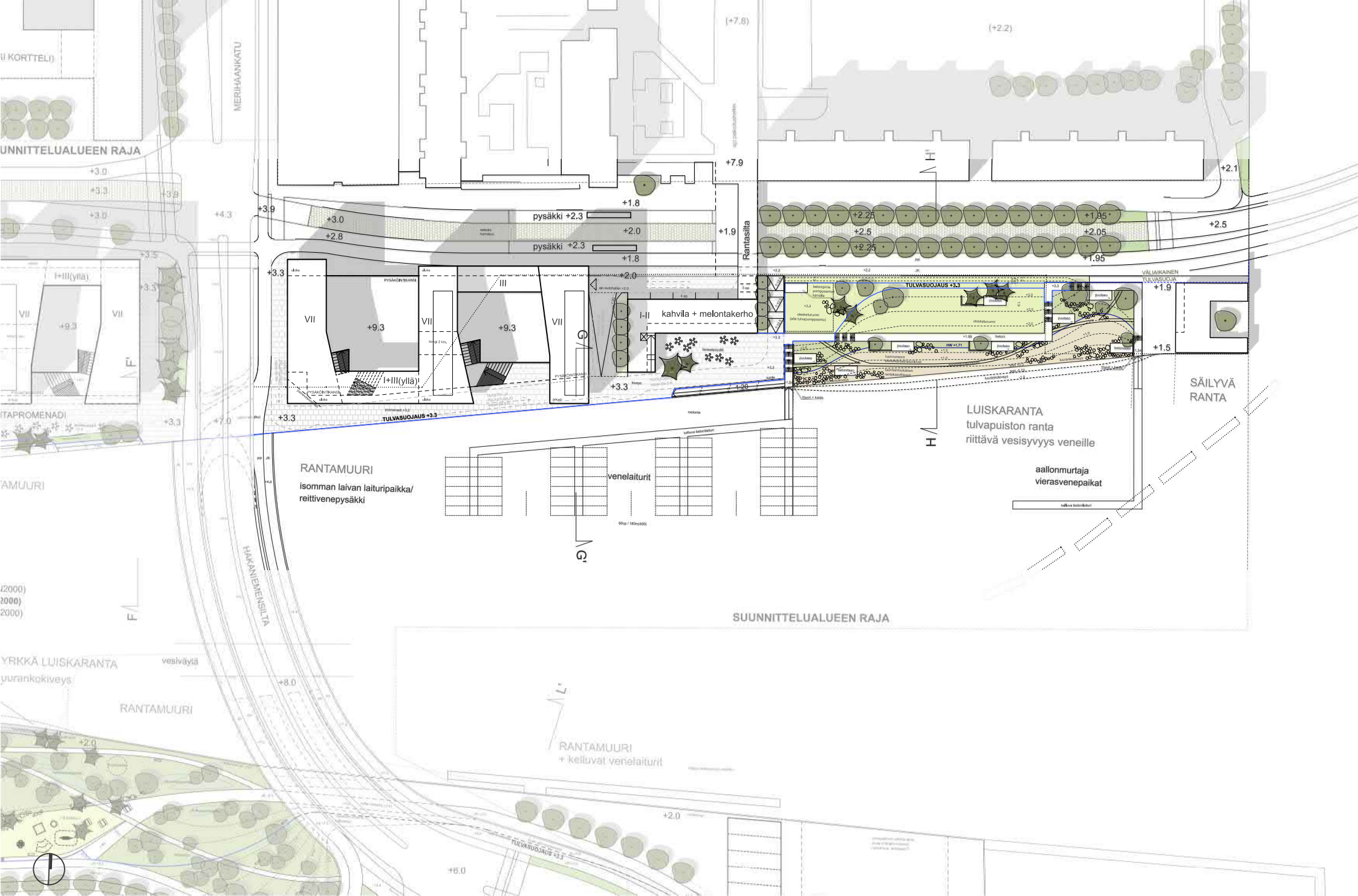

Arkadi, Bologna
 Arkadi tuo suojaa säältä ja luo pysähtymisen paikkoja.

Eiranranta, Helsinki
 Helsinkiä kiertää monin paikoin rantaa mukaileva julkinen virkistysreitti, johon Hakaniemen rantabulevardi tuo oman lisänsä.

Hakaniemi: tulvapuisto ja pienvenesatama

Osa-alue 2

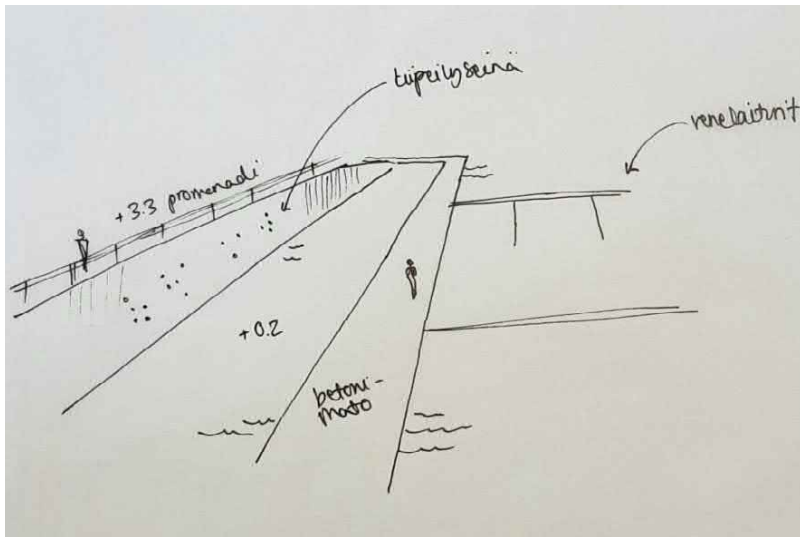
Hakaniemenrannan päätteeksi merelle aukeava tulvapuisto on kuin kallioiden väliin jäävä laakea poukama. Sen kivikkoisessa rannassa voi käyskennellä astinkiviä pitkin ja kokea merenpinnan vaihtelut ja aallokon loiskeen kivien välissä. Maanpinnan noustessa puisto muuttuu nurmikkoisemmaksi luoden etelään avautuvan sylin, joka tuo lähialueen asukkaille kaivatun mahdollisuuden viettää aikaa puistossa leikkien, istuskellen ja auringosta nauttien. Puiston läpi kulkeva betoninen pääkävelyreitti jatkuu Kulttuurisaunan edestä merelle, toimien aallonmurtajana pienvenesatamalle, sekä mahdollistaen pääsyn lähemmäs avoimempaa ulappaa ja sen eri tunnelmia. Puiston ranta on rauhoitettu veneiltä, ja pienvenesatama sijoittuu puiston länsipuolelle, luoden laiturin ja rantamuurin väliin tyvenen lähtöpaikan kajakeille ja muille vesiharrastuksille.

Puiston länsireunan nurmialueelle ja itäreunalle pääsee esteettömästi, mutta puiston laskevan luonteen vuoksi koko puisto ei ole esteetön. Läpikulkeva betoninen pääkävelyreitti on kuitenkin mitoitettu matalilla askelmilla ja lyhyillä nousupätkillä, jotta se olisi mahdollisimman helppokulkuinen. Toriaukean kaakkoiskulmassa, sekä laitureihin yhdistyville reiteillä putoamiskorkeus ylittää 50cm, jolloin putoaminen tai harhaanastuminen tulee estää paikkaan suunniteltavin kaitein.

Alueelle laaditaan yhtenäinen valaistussuunnitelma. Jalankulku- ja oleskelualueilla valaistetaan kevyesti pystypintoja ja tasoeroja. Lähellä vesirajaa valo suunnataan kulkupinnalle ilman näkyviä valopisteitä. Veden pintaa ei valaista. Valaistus suunnitellaan yhtenäisenä kokonaisuutena, joka keskittyy sisäänkäyntien, kulkureittien, luiskien, oleskelualueiden, portaiden, katosten ja kasvillisuuden pehmeään valaistukseen.

Käytettävien materiaalien tulee sopia alueen työläishistoriaan, Hakaniemen ja Merihaan nykyiseen luonteeseen, sekä suunnittelun lähtökohtana toimineeseen ajatukseen meren kivikkorannoista. Materiaalien tulee siis olla riittävän rosoisia ja särmikkäitä, kuten paikkaan suunnitellut betonilaatat ja -valut, kiillottamaton teräs ja puu. Materiaalien tulee kuitenkin olla laadukkaita ja riittävän vaihtelevia. Luoteiskulmassa sijaitsevan tulvapumppaamon maanpäälliset osat tulee suunnitella osaksi puiston oleskelutasojen sarjaa.

Rannan istutuksissa tulee käyttää suomalaisia merenrantojen kasveja, myös puita. Kasvillisuus muuttuu rannan herkistä kivikkokasveista kohti nurmialuetta, jossa kasvillisuuden tulee olla paremmin kulutusta kestävä. Pintavesiä tulee hyödyntää istutuksille mahdollisuuksien mukaan.

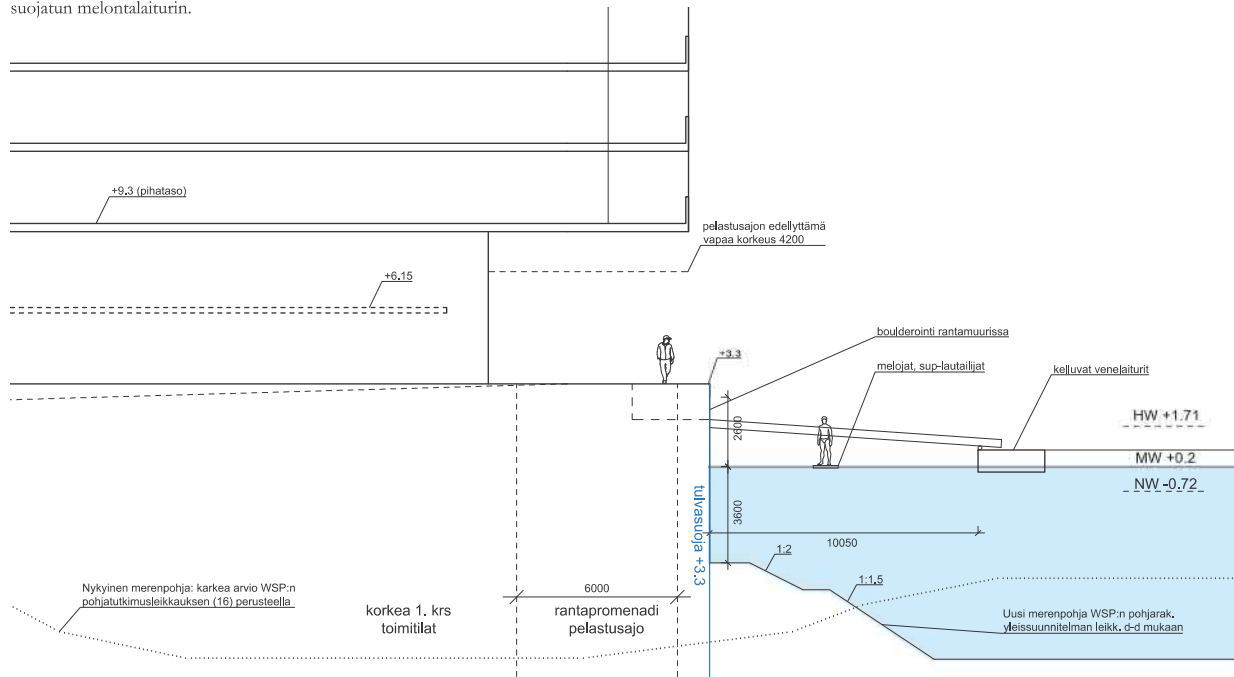

Uusi Merihaansatama? - luonnos Terhikki Vaarala (V/SU)

Satamalaituri ja rantamuuri luovat väliinsä uudenlaista julkista tilaa, joka mahdollistaa muurikiipeilyn tai aalloilta suojatun melontalaiturin.

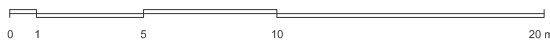
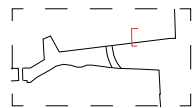
Lake Marion, Woodland, Minnesota - Coen + Partners

Satamalaituri toimii osana alueen läpi johdettavaa nauhamaista elementtiä.

“Rantakortteli ja pienvenesatama”
Leikkaus GG 1:200

Rantatyyppe: muuriranta

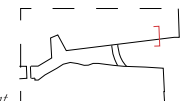
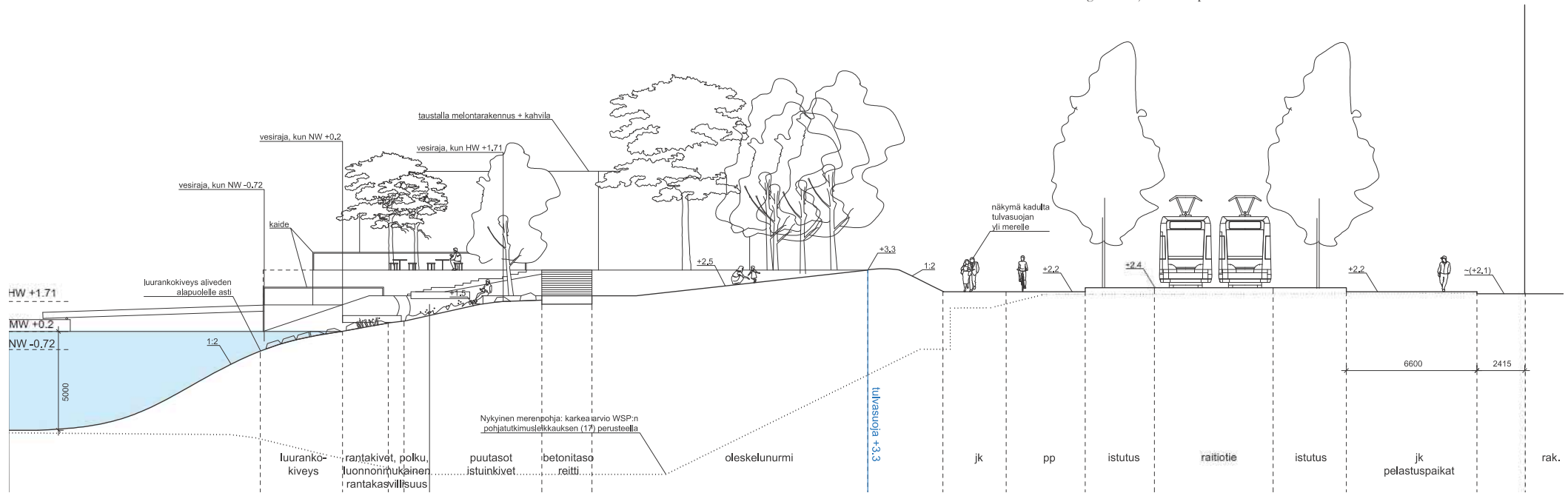
Dania park, Malmö - Sweco ffns architects

Tulvapuiston laskeutuminen veteen luo yhdessä aallonmurtajan kanssa mahdollisuuksia tutkia meren vaihtelevaa luonnetta.

Tulvapuisto mahdollistaa rantaluontokokemuksen keskellä kaupunkia

Hakaniemenranta nykyisellään (Google maps 2018)

Puiston tulee luoda myös pysähtymisen paikkoja alueen asukkaalle. Nykyinen nurmi-alue on erityisen suosittu auringonotto- ja evästrekipaikka.

Siltavuorenrannan puisto

Osa-alue 3

Siltavuorenrannan puisto on Kruununhaan, Hakaniemen ja Merihaan asukkaita palveleva asukspuisto, sekä merkittävä lisä lähes koko Helsinkiä kiertävään rantareitistöön. Luonteeltaan Siltavuorenrannan puisto on Hakaniemenrantaa vehreämpi ja orgaanisempi. Muotokieli on virtaava, ja rannan loivat kaaret ovat kuin veden virtauksen aikaansaamia luonnonmuotoja. Puistotila ja uusi Hakaniemensilta liittyvät saumattomasti toisiinsa, ja silta sekä kohoava maastonmuoto tarjoavat miellyttävän selustan rantapuistolle ja erottavat sen samalla liikennealueesta erilliseksi tilaksi. Puistoon tuodut vanhan Hakaniemensillan pilarit liittävät puiston osaksi alueen historiaa.

Puiston läpi kulkee esteettömät rantareitti ja kevyen liikenteen puistokäytävä, jotka yhdistävät puiston Pitkäsillalta Hakaniemensillan itäpuolelle. Siltavuorenranta-katua seuraavat pyöräbaana ja kävelytie on erotettu puistosta suuren osan matkaa pienellä korkeuserolla, jolloin laakeasta puistosta syntyy turvallinen ympäristö ilman aitoja.

Käytettävien materiaalien tulee sopia puiston taustana oleviin Kruununhaan rakennuksiin sekä suunnittelun lähtökohdانا toimineeseen ajatukseen suomalaisesta luonnosta, kuten luonnonkivi, maatiili, kiillottamaton teräs ja puu. Materiaalien tulee olla laadukkaita. Leikkialueen turva-alueen tulee suunnitella osaksi puistoa, ja sen aitaamista tulee välttää.

Suurikokoiset lehtipuut ja luonnonmukainen rantakasvillisuus palauttavat Kruunuvuorenrannan historiallisen vehreän ilmeen ja liittävät sen osaksi laajempaa puustoisten rantojen jatkumoa. Puustoinen ranta myös korostaa vesialueen laaksomaista tilaa. Rannan istutuksissa tulee käyttää suomalaisia kasveja, myös puita. Kasvillisuus vaihtelee kasvupaikan mukaan, kuten luonnossa, muuttuen rantakivikosta kohti nurmialuetta, ja edelleen itäreunan lehtoon. Puiston hulevesipainanteet ja luonnonmukainen rantakasvillisuus reittien varrella kutsuvat tutustumaan rantojen monimuotoiseen lajistoon. Puiston pohjakasvillisuuden tulee olla pääosin hyvin kulutusta ja oleskelua kestävä.

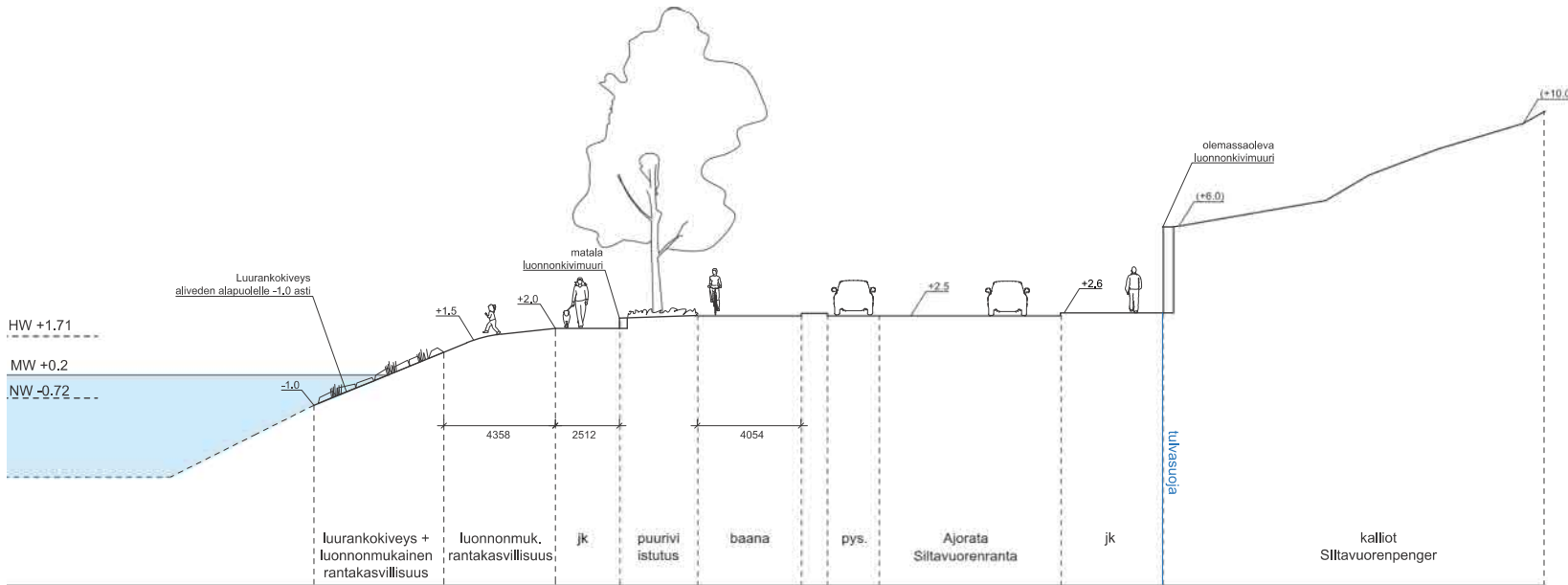
Puiston valaistussuunnitelman tulee tukea puiston alueiden erilaisia luonteita, sitoen ne kuitenkin yhdeksi kokonaisuudeksi.

Kuva: korttelit.fi
Pitkäsillan kupeen nykyinen rivinteeeraus toistuu yliopiston terrassoineissa.

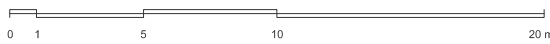
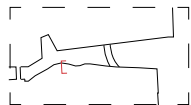

Kalastajia Espoon ja Helsingin rajalla
Pitkäsillan salmi on suosittu kalastuspaikka, joka tuo eri sukupolvet yhteen.

“Kalastuskivet”
Leikkaus II 1:200

Rantatyypin jyrkkä luiskaranta

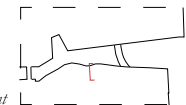
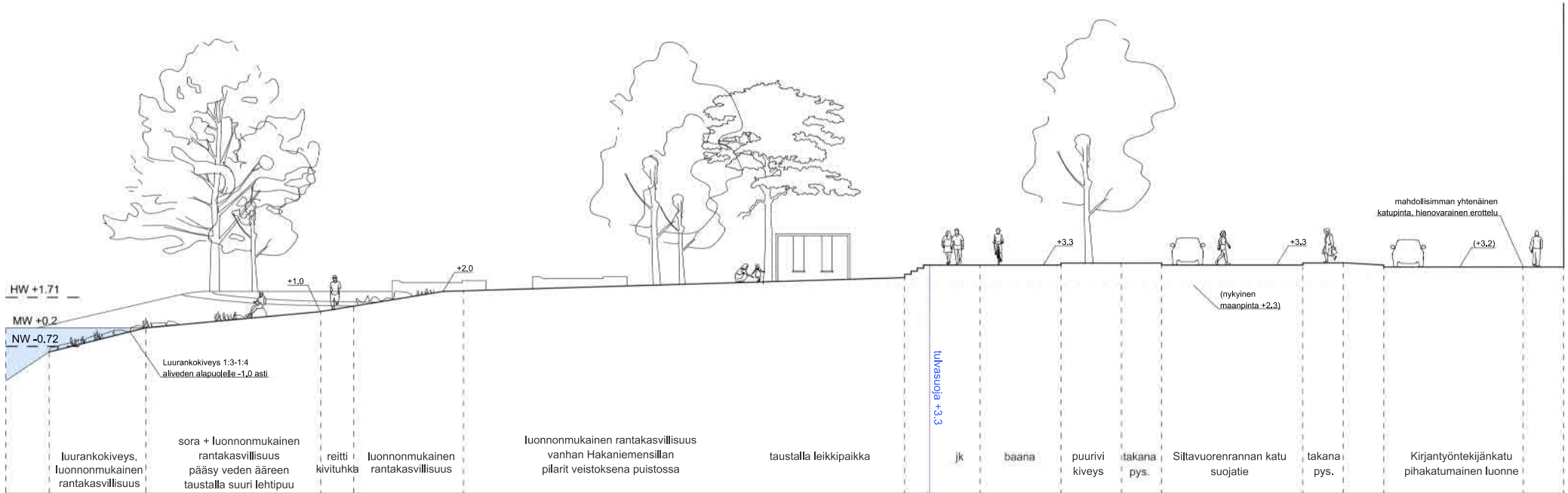

Takaniemenpuisto
Siltavuorenrannan puisto mukailee luonnonrantaan keskellä kaupunkia. Kivet ja rantakasvillisuus luovat vaihtelua rantakokemukseen.

Nykyinen Hakaniemensilta (Helsingin Uutiset)
Hakaniemensilta on noussut alueen maamerkitseksi ja jonkilaiseen kulttimaineeseen. Siltapilarit säilytetään puistossa osana alueen historiaa.

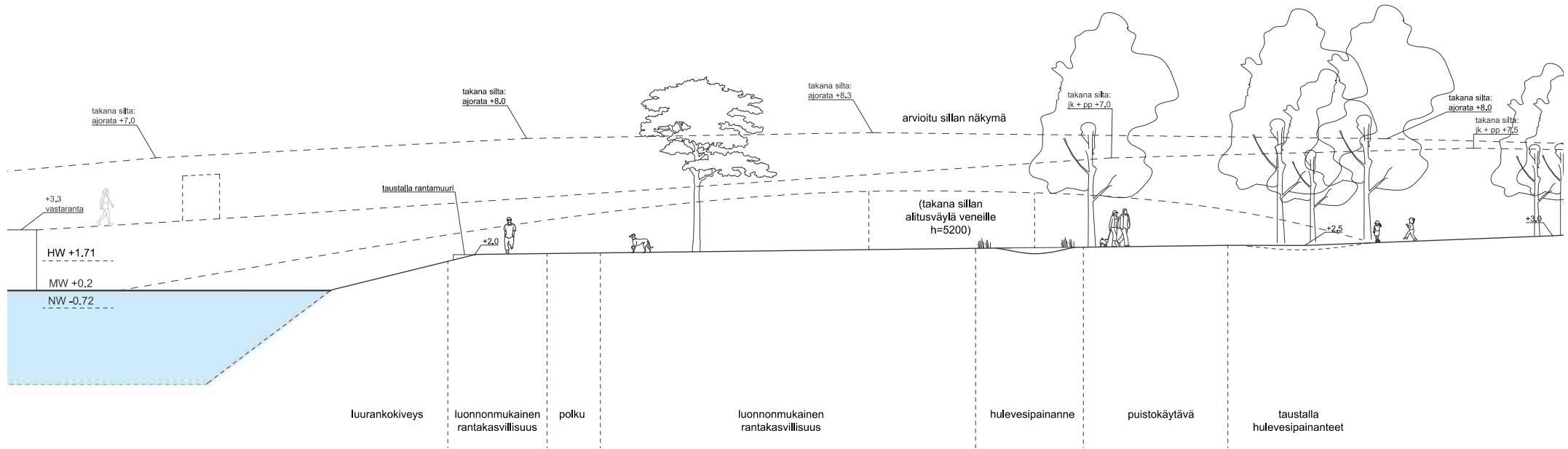

Kuva: VSU
Luonnonmukainen pohjakasvillisuus vaihtelee kasvupaikan mukaan.

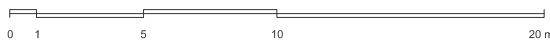
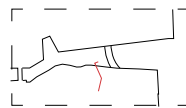

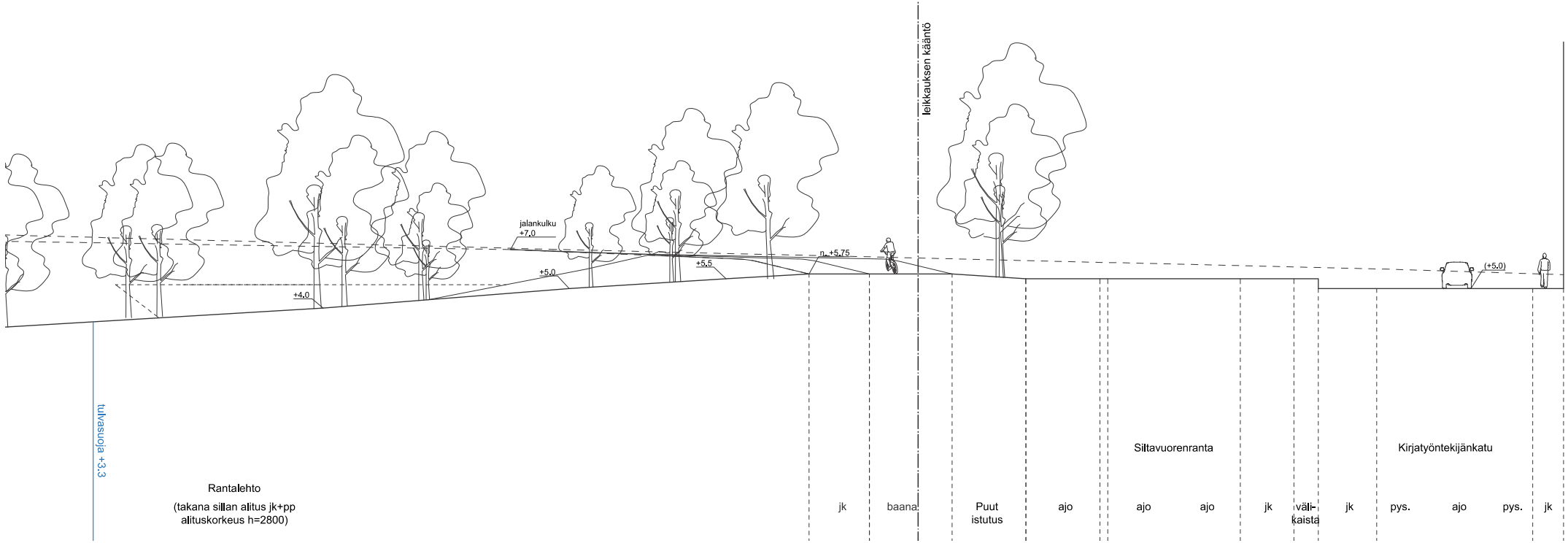
Kuva: Pixabay
Vuodenaikojen vaihtelu muuttaa puiston ilmettä ja tunnelmaa

“Siltavuorenrannan puisto”
Leikkaus KK 1:200

Rantatyypit: jyrkkä luiskaranta

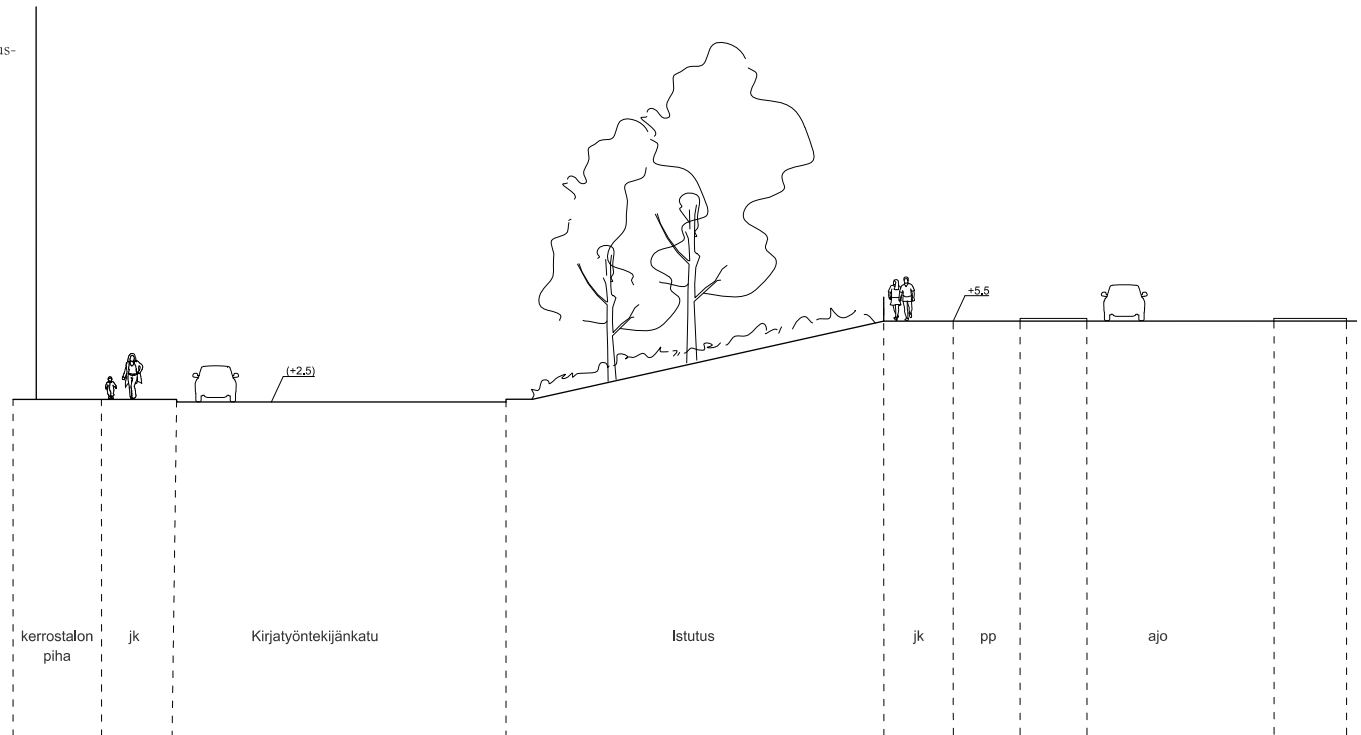

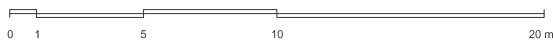
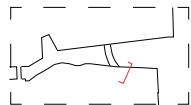

Uusi Siltavuorensatama? - luonnos Trevor Harris

Siltavuorensalmen ja Pohjoisrannan taitteeseen on mahdollista kehittyä aktiivinen satama, josta löytyy kalastus-
veneitä, paikallista tuotantoa ja tapahtumia.

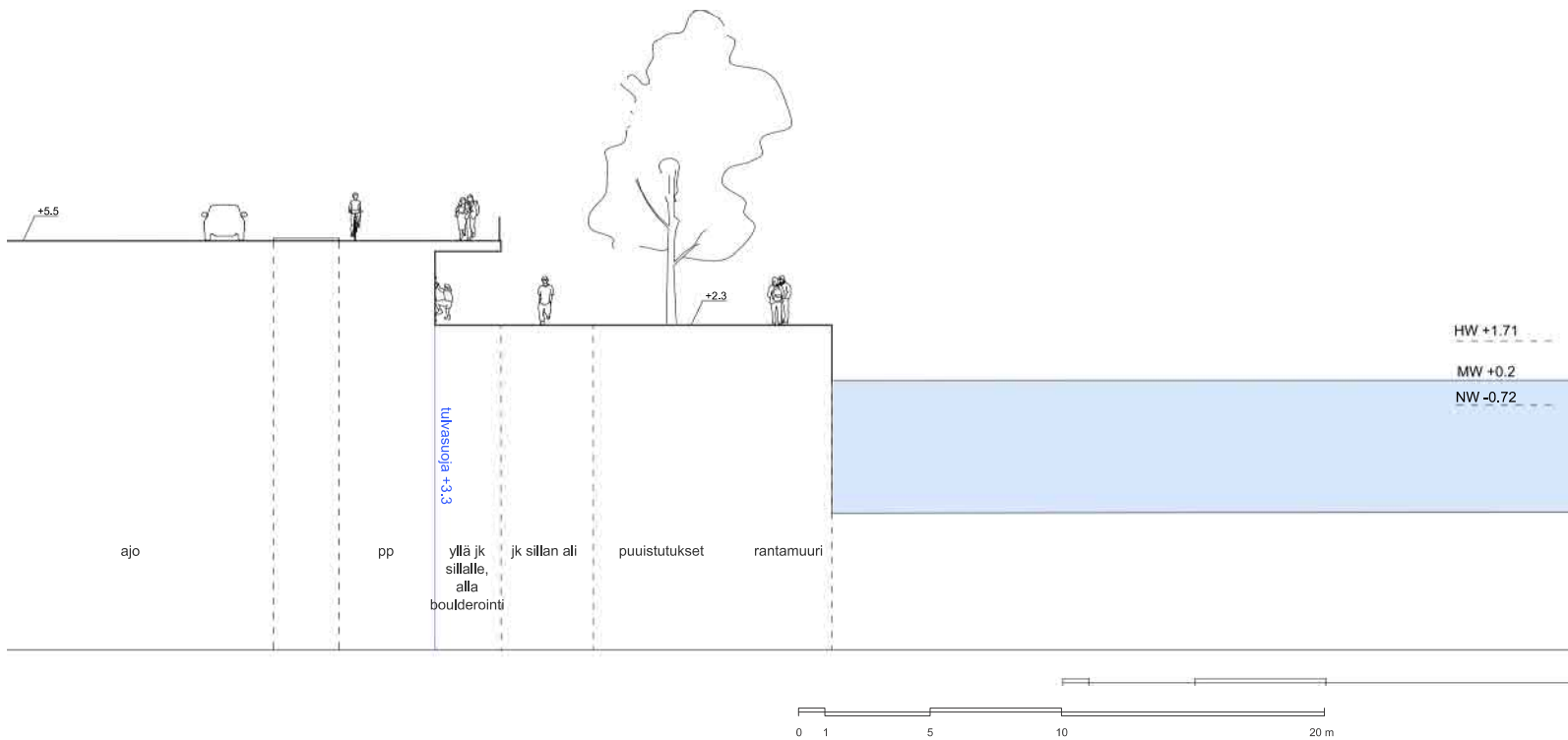
“Sillan ja kadun liittyminen rantaan”
Leikkaus LL 1:200

Rantatyyppe: muuriranta

Hakaniemenranta ja Siltavuorenranta | 26/03/2019 | 24/37 | Rantavyöhyke ja julkiset tilat

Laajuustiedot

Kortteli 11209

Näkinkujan länsipuolinen massa
 Asumista: 9 950 kem²
 Liiketilaa: 1500 kem²
 Näkinkujan itäpuolinen massa
 Asumista: 6 550 kem²
 Liiketilaa: 900 kem²
 Yhteensä: 18 900 kem²

Lisäksi pysäköintihalli 5000 kem²

Paikoituslaskelma
 1 ap / 150 kem² asumista = 110 ap
 1 ap / 100 kem² liiketilaa = 24 ap
 yhteensä: 134 ap
 15% paikkavähennyksellä: 114 autopaikkaa
 1 pp / 30 kem² = 630 pyöräpaikkaa

n.240 asuntoa
 keskikoko n.68 m², pieni perheasunto

Kortteli 10397

Asumista: 9 850 kem²
 Liiketilaa: 1500 kem²
 Yhteensä: 11 350 kem²

Lisäksi paikoitushalli 3250 kem²

Paikoituslaskelma
 1 ap / 150 kem² asumista = 66 ap
 1 ap / 100 kem² liiketilaa = 15 ap
 yhteensä: 81 ap
 15% paikkavähennyksellä: 69 autopaikkaa
 1 pp / 30 kem² = 380 pyöräpaikkaa

n.145 asuntoa
 keskikoko n.68 m², pieni perheasunto

KORTTELEIDEN 11209 JA 10397 VIITESUUNNITTELU

Kaupunkikuva

Hakaniemenrannan uusi asuinrakennuskokonaisuus muodostuu kahdesta korttelista, numerot 11209 ja 10397. Pääosin täyttömaalle rakennettavat korttelit sijoittuvat Hakaniemensillan molemmin puolin, täydentäen Hakaniemen ja Merihaan kaupunginosien eteläreunaa.

Korttelit muodostuvat merelle aukeavista u-muotoisista massoista, jotka yhdistyvät kansipiholla. Kortteleiden pohjoisseinustat muodostavat umpikorttelimaista, tiivistä kaupunkirakennetta liittyen Hakaniemen olemassa olevaan korttelirakenteeseen. Etelään avautuvien korttelien päädyt erottuvat itsenäisinä rannanpuolella sisäänvedetyn kansipihan ansiosta. Selkeiden päätyjen rytmikkyys liittyy korttelit etelästä katsottuna Merihaan torneihin.

Läntinen kortteli 11209 jakautuu kahteen massaan, luoden massojen väliin päätteen Näkinkululle. Massojen jakautuminen mahdollistaa myös korttelin jakamisen kahteen tonttiin, parantaen alueen vaihtelevuutta ja vaihtelevuutta vaihtelevammalle arkkitehtuurille.

Itäinen kortteli 10397 muodostuu kahdesta u-muotoisesta pihasta, joista läntisempi poikkeaa rannan korttelien rytmistä – ylös nostettu palkkimainen massa sijaitsee rannan puolella, rajaten dramaattisen näkymän pihalta merelle, sekä tuoden kaivatun vaihdoksen Hakaniemenrannan rantajulkisivuun. Korttelin itäisimmän rakennusmassan pääty kirkkautuu ulokkeena miltei rantaviivaan ja päästää rantapromenadin alitse, luoden jännitteisen päätteen promenadille.

Toiminnallisuus

Korttelit ovat pääasiallisesti asuinkortteleita. Kortteleiden Merihaankadulle ja Hakaniemensillalle rajatutuvat massat ratkaistaan siten, ettei yhdenkään asunnon ainoa avautumissuunta ole Merihaankadulle ja Hakaniemensillalle. Maantasokerroksen korkea kivijalka voi toimia täysikorkuisena liiketilana, tai se voidaan jakaa kahteen kerrokseen. Jakaminen mahdollistaa erilaiset kaksikerroksiset tai parviratkaisut liiketiloissa, sekä erityisesti asumisen aputilojen sijoittamisen kahteen matalampaan kerrokseen. Kivijalka muodostaa kaupunkikeskustaan soveltuvaa aktiivista katutiljoitusta, jossa porrashuoneiden sisäänkäynnit ja liiketilat vuorottelevat. Hakaniemenranta-kadun ja rantapromenadin puoleiset sivut jätetään maantasokerroksessa vapaasti jaettaviksi liiketiloiksi ja asumisen aputilat (polkupyörä- ja ulkovaikenevarastot) sijoitetaan rakennusten keskikurkkuun. Kerroksiin jaetun kivijalan ylempi kerros voi olla työtilaa tai studiota, mikäli toimija pitää katutasossa liike- tai näyttelytilaa, tai muuta yleisölle avointa toimintaa.

Yhteistilat osoitetaan pääosin rakennusmassojen perusharjakorkeuden yläpuolelle kohoavina siten, että niiden yhteydessä voidaan hyödyntää myös osa kattopinta-alasta kattoterasseina. Tilat tulee sijoittaa julkisivulinjasta sisäänvedetyiksi ja upottaa osittain massaan siten, ettei katutilan julkisivujen korkeusvaikutelma kohoa. Tilojen materiaali ja valaistus tulee suunnitella siten, että ne jatkavat Merihaan valaistujen kattokerrosten sarjaa.

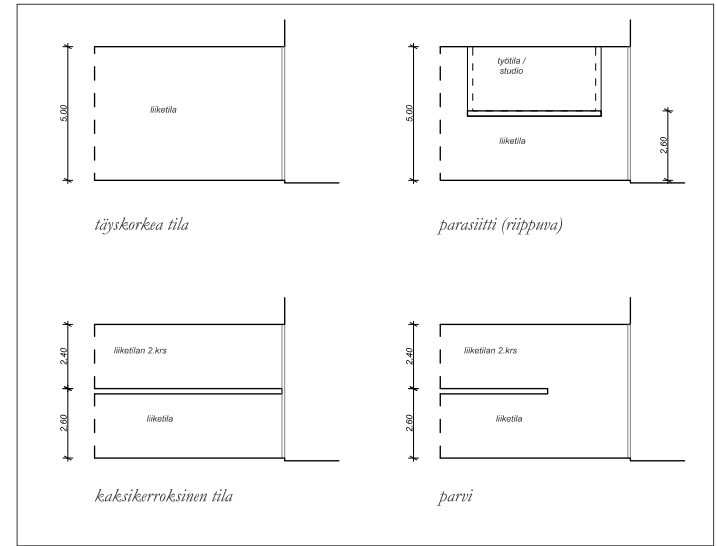
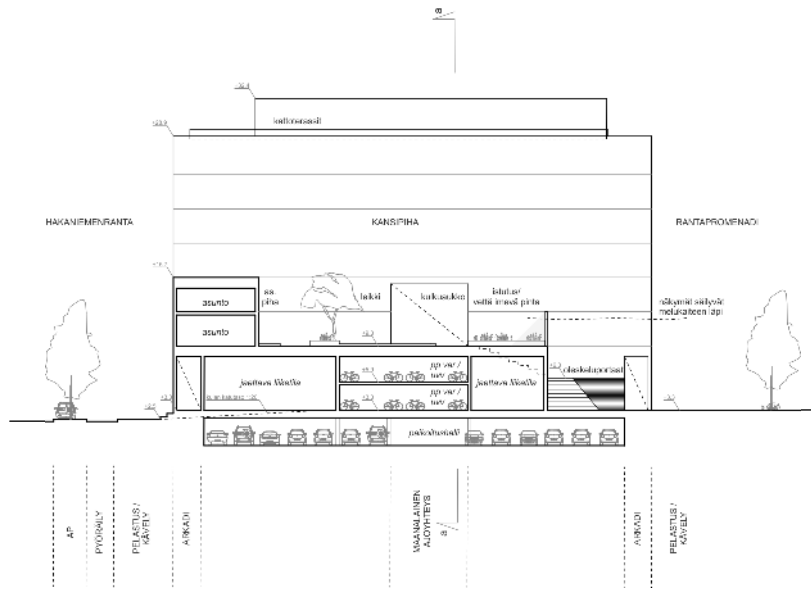
Kattoterassien lisäksi kansipihat toimivat asukkaiden pääasiallisina yhteisinä ulkotiloina. U-korttelien kansipihat osat yhdistetään yhdeksi toiminnalliseksi kokonaisuudeksi massan läpäisevillä kongeilla, sekä korttelissa 11209 Näkinkujan ylittävällä korttelisillalla. Kansipihat yhdistyvät rantapromenadiin etelään avautuvilla portailla, jotka mahdollistavat myös oleskelun.

Korttelien autopaikotus on ratkaistu kellarikerroksen sijoitettavilla paikoitushalleilla, joihin sijoittuvat myös irtaimistovarastot. Korttelissa 11209 ajo pysäköintihalliin on Hakaniemenranta-kadun liittymästä, korttelin länsipuolelta kuitenkin siten, että rakennuksen kulmat jäävät vapaaksi kulle ja liiketiloille. Korttelissa 10397 ajo järjestetään sen itäreunalta, Haapaniemenkadun jatkeelta. Kortteleiden jätehuollot keskitetään ajolittymien yhteyteen.

Liikenne ja paikoitus

Polkupyöräpaikat on osoitettu kahteen kerrokseen kivijalkaan, kortteleiden keskimassaan, porrashuoneiden sisäänkäyntien yhteyteen. Autopaikotus on osoitettu kellarikerroksen paikoitushalleihin, joihin on ajoyhteydet kortteleiden laidoilta. Kortteleiden kokonaisuudesta johtuen paikoitushallit levittäytyvät myös rakennusmassojen alle. Autopaikoissa on hyödynnetty keskitetyn paikoitusratkaisun hyvitystä (15% vähennys kaavassa määritellystä autopaikkamäärästä). Liiketilojen huolto tapahtuu korttelissa 11209 paikoitushallin tai kadun kautta, korttelissa 10397 paikoitushallin tai pienvenesataman huoltoyhteyden kautta.

Kortteli 11209
Leikkaus bb 1:500

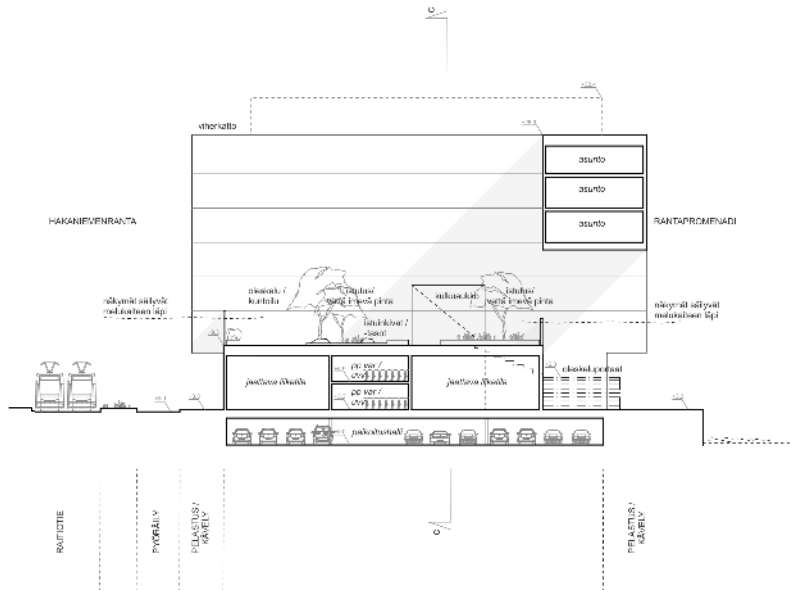
Kivijalan jakamisperiaatteita, leikkaukset 1:200

Julkisivujen periaate-esimerkkejä 1:200

Julkisivujen aukotuksen, materiaalin ja värisätyksen bienovarainen vaihtelu luo identiteettiä eri rakennuksille, muodostaen kortteleista tasapainoisen ja harmonisen kokonaisuuden

Kortteli 10397
Leikkaus dd 1:500

Kortteleiden peruseriaatteita

Ulkoarkkitehtuuri ja julkisivut

Julkisivut ovat hillittyjä ja heijastelevat Hakaniemen työläisperinteen selkeyttä, Kruununhaan klassista jäsentelyä ja erityisesti korttelissa 10397 Merihaan modulaarisuutta. Julkisivujen aukotus on selkeää ja rytmikästä, sekä massojen korkeussuuntaa korostavaa. Korkea kivijalka sekä kolmen ylimmän kerroksen aukotus käsitellään omina kokonaisuuksinaan, keventäen rakennuksen yläosaa luomalla illuusion yhdestä korkeasta kerroksesta.

Julkisivumateriaalit ovat ympäröiville alueille ominaisia, pääasiassa Hakaniemestä ja Kruununhaasta tuttuja tiili- ja rapattuja pintoja, maltillisesti voidaan käyttää myös pigmentoitua betonia muistutuksena Merihaan läheisyydestä. Korttelissa 11209 sävy maailma on 20-luvun klassisismista inspiroitunut, vaalea, ei kuitenkaan valkoinen. Korttelissa 10397 taas vaalea ja maanläheinen, ei kuitenkaan valkoinen. Julkisivuissa hyödynnetään reliefipintoja, muodostaen kolmiulotteista julkisivua.

Rakennusten 'kuudennen julkisivun', eli palkki- ja ulokemassojen alapintojen materiaalivalintoihin ja laadukkuuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Katutasolle selvästi näkyvät alapinnat tarjoavat oivallisia paikkoja taiteelle, kuten erilaiset peilaavat pinnat tai kuvateokset.

Korttelin rakennusmassat vaihtelevat värisävyiltään, materiaaleiltaan ja julkisivuaukokseltaan, luoden jokaiselle yksilöllisen variaation. Yksittäinen massa on sivultaan samanlainen siten, että se hahmottuu ehyenä. Erilliset rakennusmassat luovat hienovaraisesti vaihtelevan kollaasin, jonka korttelin pohjoisreunaa ja eteläpäätyjä reunustava arkadi tai kivijalan sisäänvetto sitoo katutilassa hahmottuvaksi kokonaisuudeksi.

Rakennusmassat ovat tasakattoisia, ja katot tulee hyödyntää kattoterasseina, viherkattoina tai aurinkopaneelien sijoituspaikkana. Korttelin ulkoreunoilla parvekkeet ratkaistaan sisäänvedetyinä tai julkisivupinnan taakse toteutettuina parvekevyöhykkeinä, ja ne voivat olla lasitettuja. Parvekejulkisivut ovat yhtenäisiä muun julkisivuarkkitehtuurin kanssa siten, että massat hahmottuvat yhtenäisinä. Pihoilte avautuvat ulokeparvekkeet ratkaistaan ripustettuina ja mahdollisuuksien mukaan lasittamattomina, mutta pelastautumisluukkujen ja -tikkaiden kohdalla tulee huolehtia riittävästä suojauksesta, kuten sisäänvedetty parveke tai lasitus.

Korttelipihat

Saman korttelin kansipihat liittyvät toisiinsa rakennusmassat läpäisevillä kongeilla, sekä korttelissa 11209 Näkinkulun ylittävällä korttelisillalla. Saman korttelin pihvoja käsitellään yhtenä toiminnallisena kokonaisuutena. Pihat liittyvät etelässä oleskelun mahdollistavilla portailla rantapromeniin, ja avaavat näkymät rantaan ja merelle. Pihan toiminnot, oleskelu ja leikki, osoitetaan korttelissa 11209 pääasiallisesti keksimmäselle piha-alueelle, ja korttelissa 10397 itäiselle piha-alueelle, jotka ovat parhaiten melulta suojassa.

Kortteleiden ja pihojen valaistus on osa rantaraitin ja Siltavuorensalmen kokonaisuutta, joka näkyy merelle. Rantapromenin tavoin pihojen valaistus suunnitellaan matalilla pylväillä, sekä integroimalla valaistus seinäin, kalusteisiin ja tukimuureihin. Jalankulku- ja oleskelualueilla valaistetaan kevyesti pystypintoja ja taseroja. Piholla valaistus rakennetaan ohjattavaksi (himmennys, osittainen sammutus, värilämpötilan ohjaus). Valaistus suunnitellaan yhtenäisenä kokonaisuutena, joka keskittyy sisäänkäyntien, kulkureittien, luiskien, oleskelualueiden, portaiden, katosten ja kasvillisuuden pehmeään valaistukseen.

Pihan kalusteet ja pintamateriaalit luovat yhdessä valosuunnitelman kanssa eheän kokonaisuuden, joka jatkaa rantapromenin viittauksia luonnon kalliorannan muotoiluun ja paikkojen luomiseen. Pihojen istutusalueet jäsentävät tilaa ja kasvillisuuden tyypit on teemoiteltu pihoihin, luoden vaihtuvia tunnelmia suomalaisista luontotyypeistä. Kansipihalla varmistetaan istutuksille tarvittava kasvuolosuhteiden sekä rakenteiden kantavuus ja pihakalusteiden vaatimat asennusvytydet. Pintavesiä tulee hyödyntää istutuksille mahdollisuuksien mukaan. Pihojen ja portaiden kaiteet suunnitellaan keveiksi ja rakennuksen arkkitehtuuriin saumattomasti istuviksi, ja ne säilyttävät näköyhteyden pihoilta rantaan ja merelle. Meluaidat suunnitellaan osaksi julkisivua, ja ne säilyttävät näköyhteyden pihoilta ympäristöön.

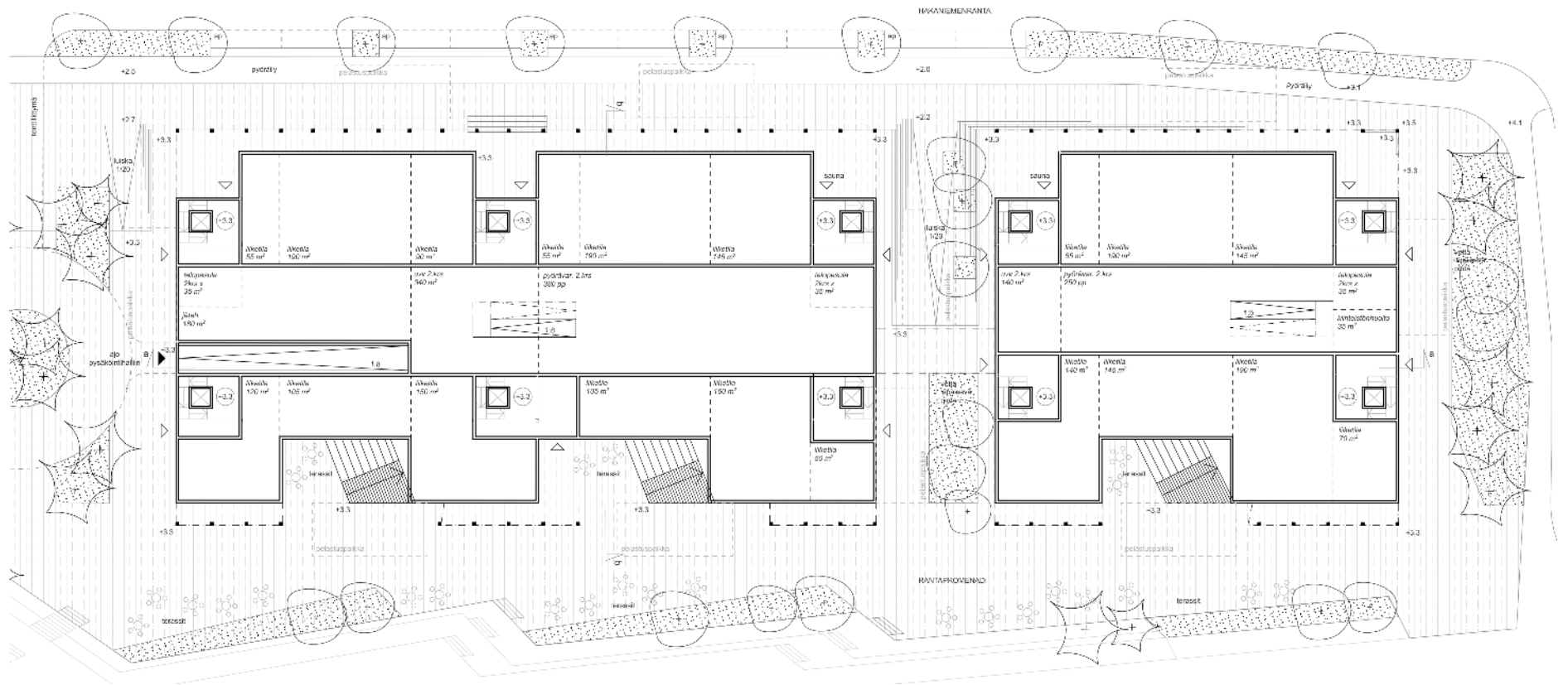
Pihanpuolen asunnoista pelastautuminen on ratkaistu parvekeluukuilla ja -tikkailla siten, ettei siihen tarvita pelastuslaitoksen kalustoa. Molempiin kortteleihin on osoitettu kaksikerroksinen kiinteistöhuollon tila, joka toimii huoltoyhteytenä maan- ja pihakansitasojen välillä. Näkinkulun ylittävä korttelisilta mitoitetaan huoltokaluston tarpeisiin sopivaksi. Esteetön yhteys asukaspiholle on porrashuoneiden kautta.

Katutilat

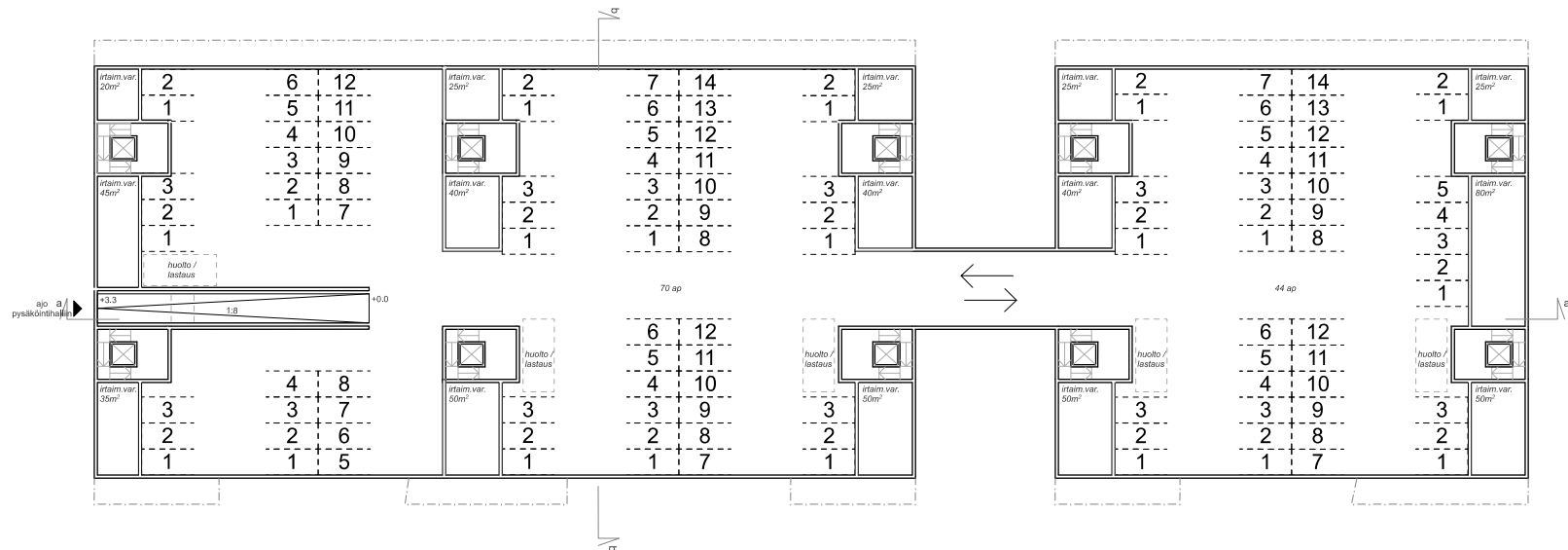
Kortteleiden pohjoispuolen pelastusteiden varrella julkisivun tulee olla vähintään 7 metriä raitiovaunun ajolangoista. Hakaniemenranta-kadun ja Merihaankadun tulee mahdollistaa pelastuspaikat korttelin asunnoille, jolloin maantason tasoero (jk/pp) saa olla enintään 20cm. Kortteleiden maantasokerros liittyy rannan korkotasoon (+3.3), ja kadunpuoleinen tasoero tulee ratkaista esteettömästi rakennuksen pohjoispuolella.

Näkinkulun ja muiden pohjois-eteläsuuntaisten akselien tulee tuoda vehreyttä muutoin urbaaniin rantaan. Pintavedet tulee ohjata istutusalueille ja imeytävä pinta pyritään maksimoimaan. Istutuksissa tulee käyttää myös puita ja kasvillisuuden tulee mukailla suomalaisten merenrantojen lajistoa. Korttelin eteläpuolelta kulkee 6m leveä talvikunnossapidettävä virkistyksen pääreitti, joka liittyy materiaaleiltaan ja valaistukseltaan saumattomasti osaksi rantapromenin urbaanien tasojen kokonaisuutta. Pelastusreitit ylle sijoittuvat rakennusten ulokemassat eivät saa häiritä reitin toimintaa. Virkistysreitit ohella rantapromenin puolella tulee mahdollistaa terrassien sijoittaminen liiketilojen yhteyteen.

Rantamuuri tulee pystyä huoltamaan puuttumatta kortteleiden rakenteisiin.

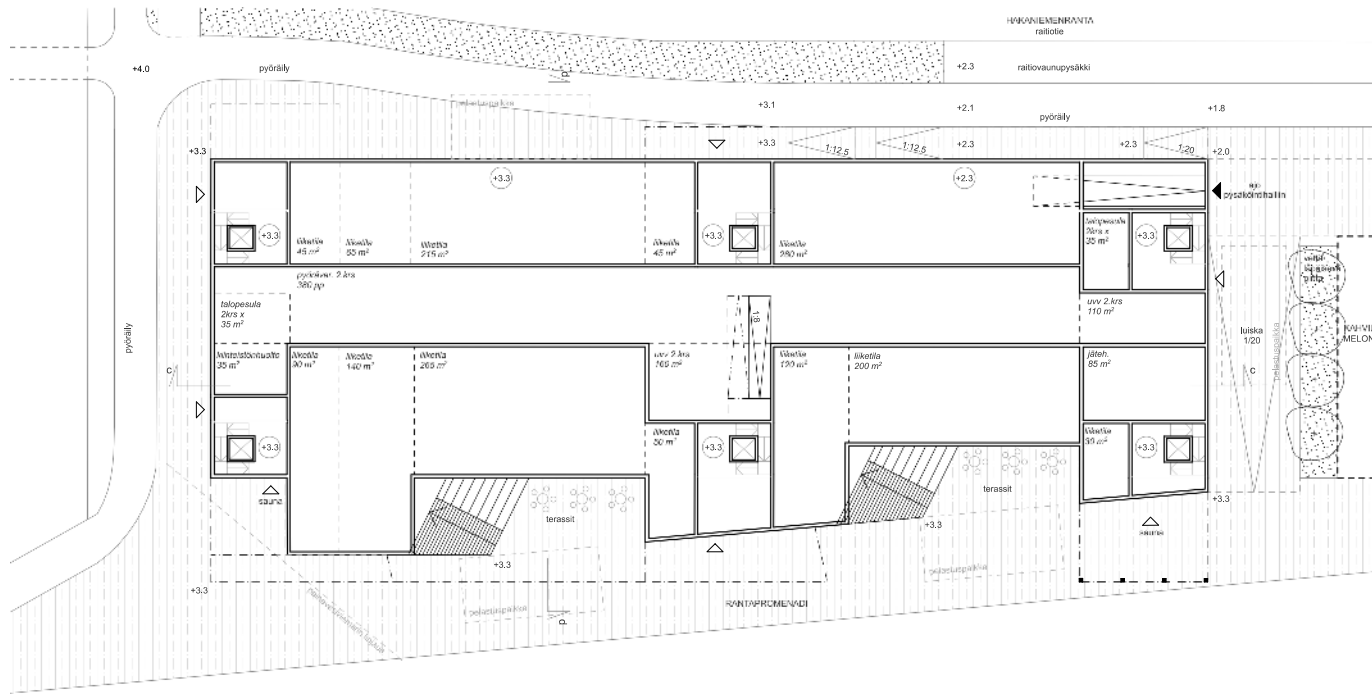

Kortteli 11209
Maantasokerros 1:500

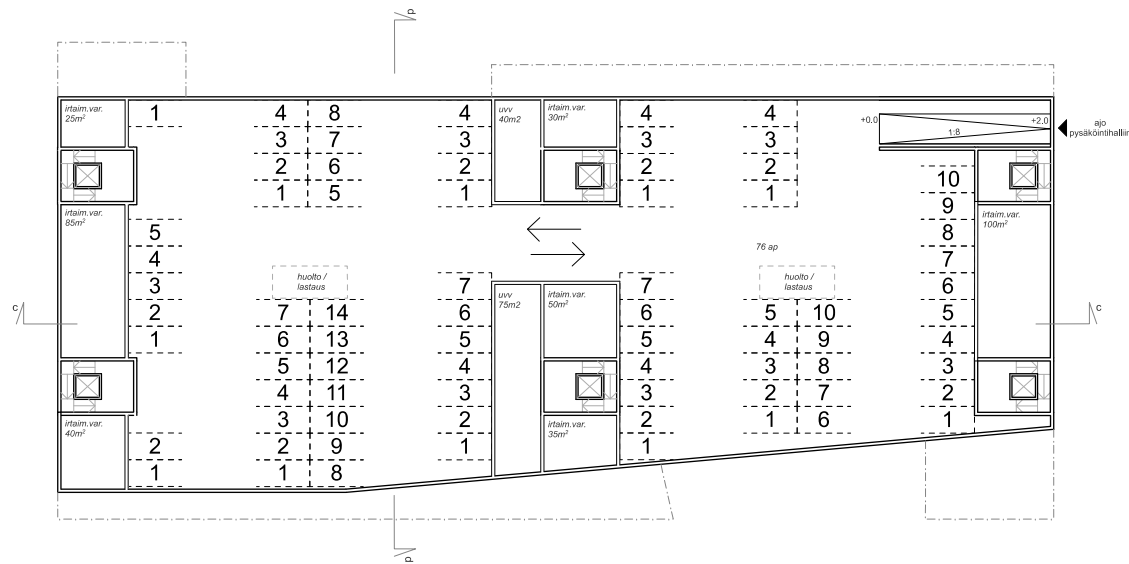

Kortteli 11209
Paikoituskerros (kellari) 1:500

Kortteli 10397
Maantasokerros 1:500

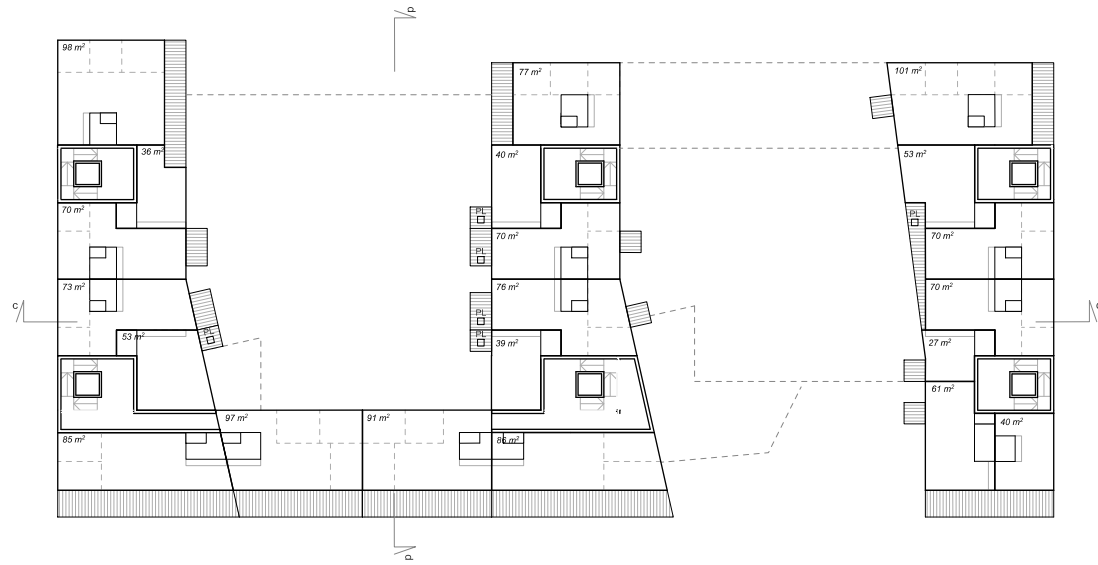
Kortteli 11209
Peruskerros 1:500

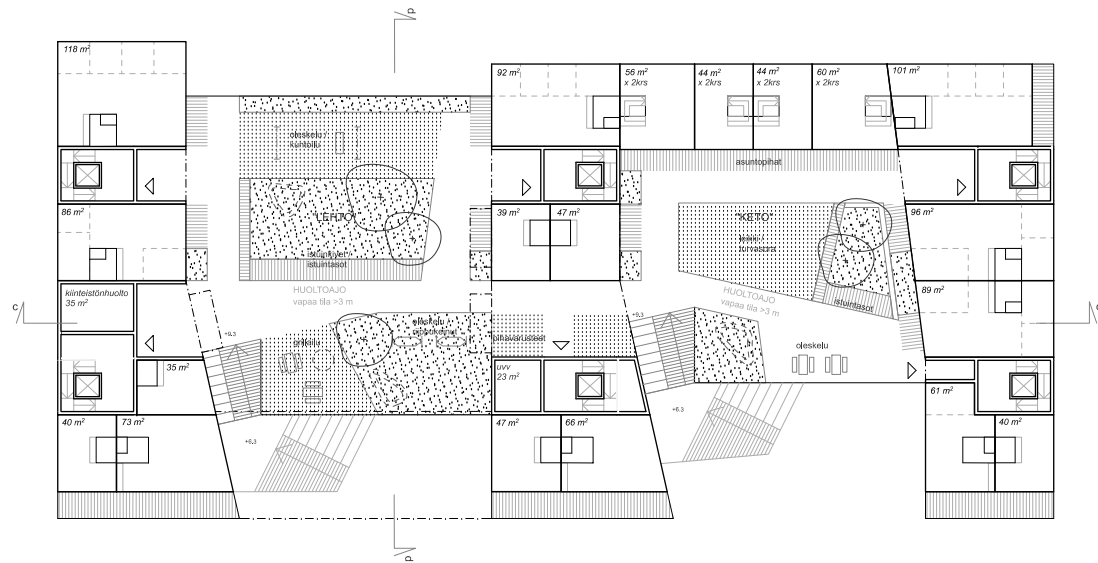
Kortteli 11209
Pihakansikerros (1.kerros) 1:500

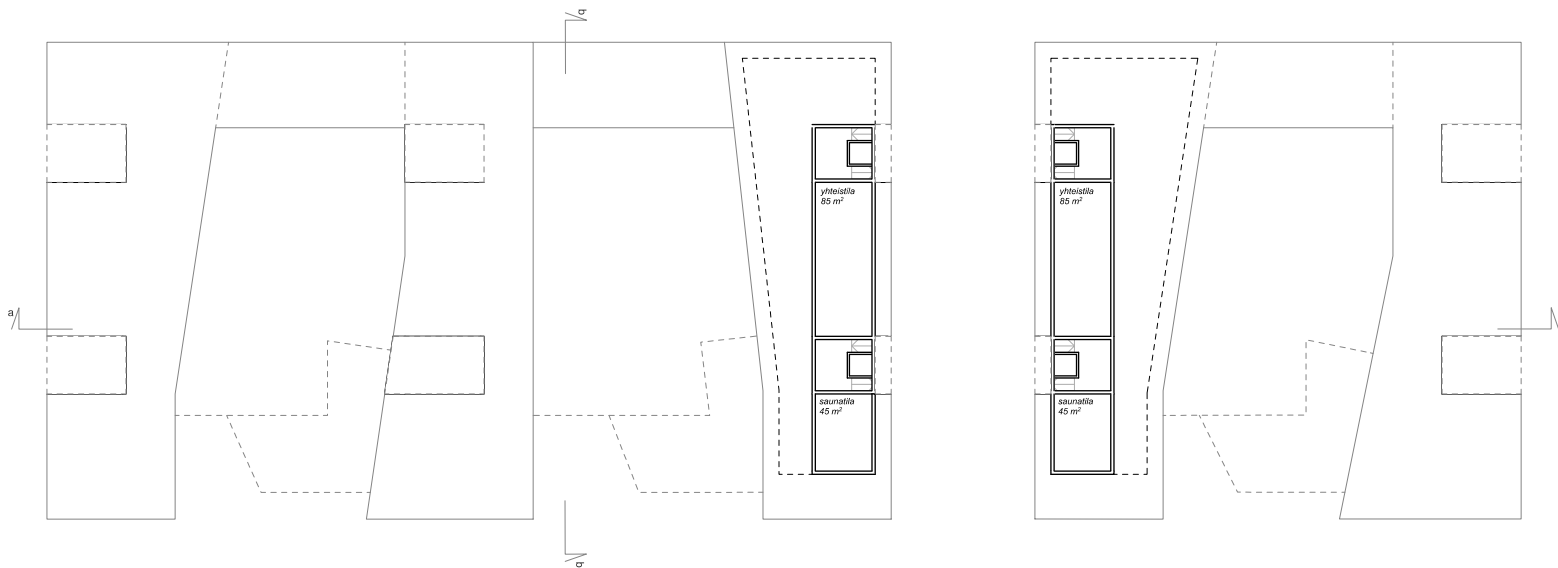

Kortteli 10397
Peruskerros 1:500

Kortteli 11209
Julkisivu pohjoiseen 1:500

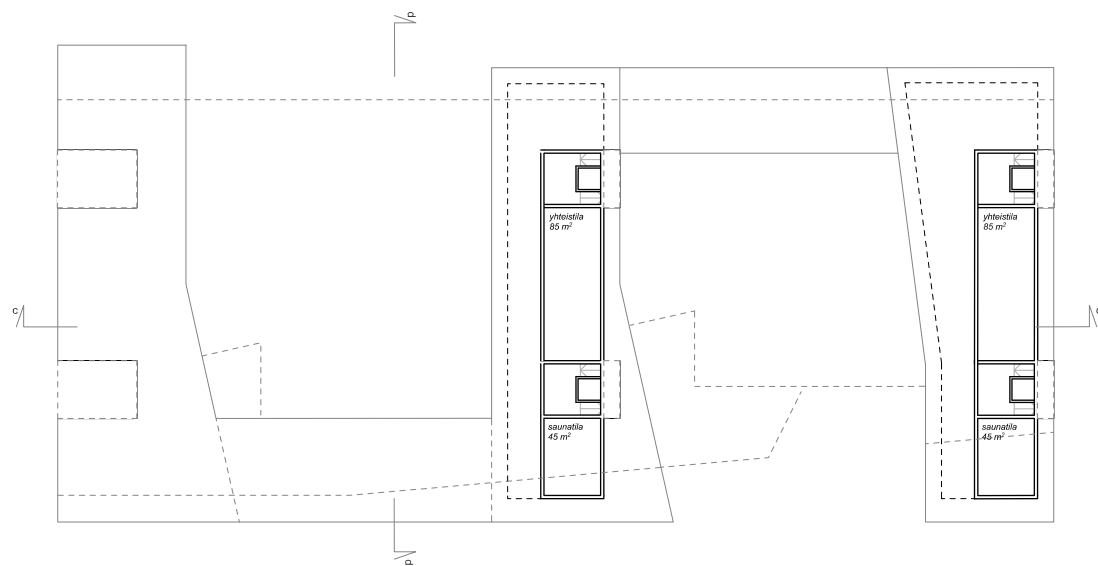

Kortteli 11209
Kattokerros (8.kerros) 1:500

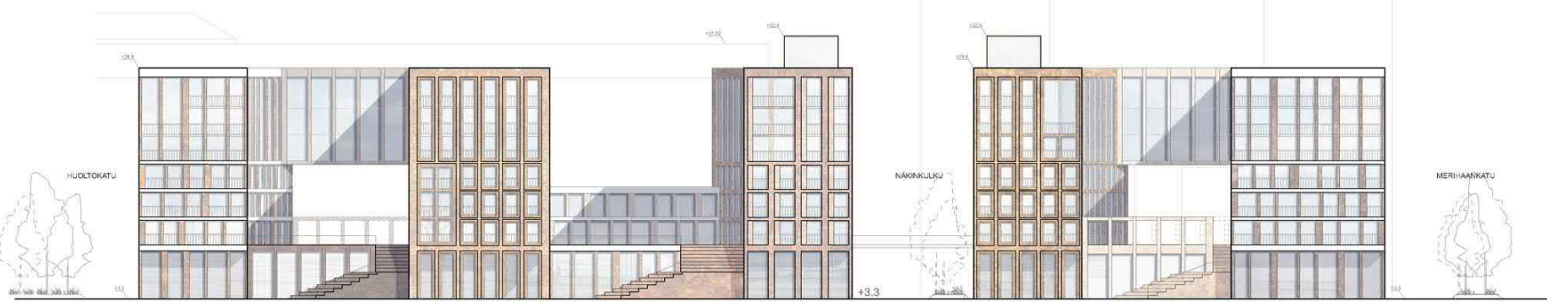
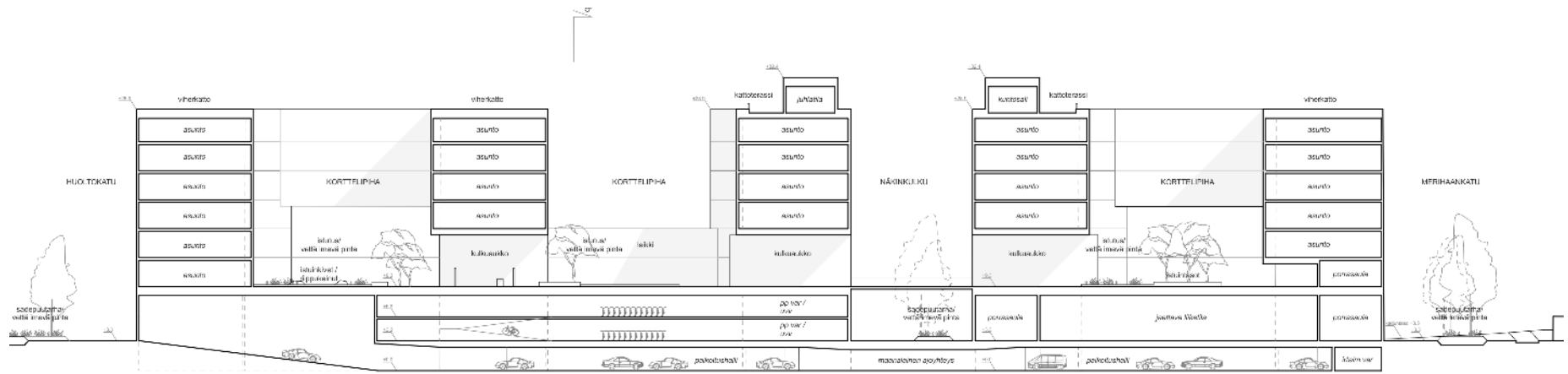

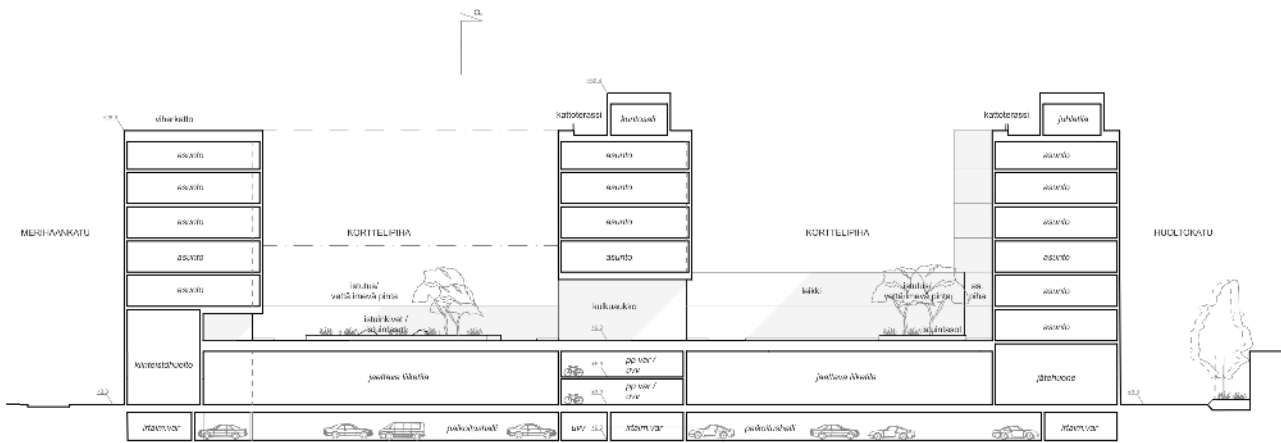
Kortteli 10397
Julkisivu pohjoiseen 1:500

Kortteli 11209
Leikkaus aa 1:500

Kortteli 11209
Julkisivu etelään 1:500

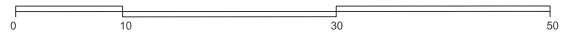

Kortteli 10397
Leikkaus cc 1:500

PYÖRÄILY
PELÄSTYS /
KÄVELY

PELÄSTYS /
KÄVELY
SÄHMÄN SUOJAUS
MELOINTAKESKUS /
KATUVALO

Hakaniemenranta ja Siltavuorenranta | 26/03/2019 | 37/37 | Korttelit 11209 ja 10397